Regd. No: M/NL 16

ఏడ్మ్రతి 50 పైసలు

శుక్రవారం 25-3-1977

A Home
When you are away
From your house
Homely Meals
Decent Rooms
Best service are our
specialities
Don't Miss to stay at
HOTEL
NAVAYUGA
Phone : 76164
1, Bishop Avenue Road
MADRAS - 600004

జమీన్ రైతు

స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడుగారు

సంపుటి 49 సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి సంచిక 12

నెల్లూరు రంగమహల్‌లో
రోజు 4 ఆటలు
ఎ. వి. ఎం. వారి రంగుల స్వప్నం
ఆలుమగలు
ఈస్టమన్ కలర్
ప్రజలకు కోరికపై
అనితా థియేటరులో
2 వ వారంకూడా ప్రదర్శింపబడును.

ఇందిరమ్మ దిగిపోయింది- మొరార్జీ ప్రధాని అయ్యాడు!

కొత్తప్రధాని

కళ్లముందు సినిమారీళ్ళు తిరిగి పోయి నట్టున్నాయి, ఈ రెండు నెలల్లో జరిగిన రాజకీయ సంఘటనలు, పరిణామాలను చూస్తుంటే! ఎంతలో ఎంతమార్పు! దేశ గమనమే మారిపోయింది, దేశ రాజకీయాలే పెద్ద మలుపు తిరిగాయి. కాలగర్భంలో ఎటువంటి వింతలు విడ్డూరాలు దాగి వుంటాయో చూడలేముగదా!

జనతాపార్టీ నాయకుడు అశోకమెహతా చివరి ఏ ఎన్నికల గడియల్లో ఆమాటలు చెప్పాయో కాని, ఆయన ప్రకటించిన కార్య సరళి క్రియారూపం దాల్చుతోంది! 22 తేది జనతాపార్టీకి అఖండవిజయం చేకూరినట్టు ప్రకటింపబడటం, 23 తేది ప్రధాని ఇందిరాగాంధీ గద్దె దిగిపోవడం, 24 తేది జనతాపార్టీ నాయకుణ్ణి ఎన్నుకోవడం, 25 తేది జనతా ప్రధాని పదవి స్వీకారం చేయడం జరుగుతుందని మెహతా ప్రకటించాడు. ఆయనచెప్పిన ఒకరోజు ముందుగానే ప్రధానిగా శ్రీ మొరార్జీదేశాయ్ ప్రమాణ స్వీకారం చేయడం జరిగిపోయింది. అశోక మెహతా నిర్వచించినట్లు అందరిలో జరగనిది రెండే- జనతాపార్టీ ప్రభుత్వం 26 తేది ఎమర్జెన్సీని, 27 తేది యితర నల్ల చట్టాలను రద్దుచేస్తుందని ఆయనన్నాడు. కాని శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ ఆ ఛాన్సు జనతాపార్టీ ప్రభుత్వానికివ్వలేదు. 22 తేది తాను రాజీనామా యివ్వకముందే, శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ ఎమర్జెన్సీని పూర్తిగా రద్దుచేసింది. ఆర్. ఎస్. ఎస్. వంటి పార్టీ లన్నిటిపైన నిషేధాన్ని తొలగించింది; నిర్బంధంలోవున్న రాజకీయ ఖైదీలందరిని విడుదల చేయించింది. శుభ్రంగా చేతులు కడుక్కొని యింటికి పోయింది! ఈ పని ఆరునెలల ముందు చేసివుంటే, కనీసం ఎమర్జెన్సీ రద్దు-ఎన్నికల ప్రకటన ఒకే సారి జరిగివుంటే ఎంత బాగుండేది?

ఎన్నికల ఫలితాలు దేశాన్ని ఉత్తర దక్షిణ ధ్రువాలుగా విభజించివేశాయి. దక్షిణ రాష్ట్రాలు ఆవు దూడకు పోరితి పట్టాయి. ఉత్తర రాష్ట్రాలు జనతా ఎన్నాయి! దక్షిణాది నాలుగు రాష్ట్రాలు; అంటే ఆంధ్ర, తమిళనాడు, కర్నాటక, కేరళలలో మొత్తం 130 స్థానాల్లో కాంగ్రెసుకాని, దాని మిత్రపార్టీలకుకాని 116 వచ్చాయి. తమిళనాడులో ఎ. డి. ఎం. కె., కేరళలో సి పి ఐ లతో కాంగ్రెస్ సీట్ల సర్దుబాటు చేసుకున్నదిగదా. అన్యం కాంగ్రెసుకే 92 స్థానాలలొచ్చాయి. ఇన్ని స్థానాలు దక్కినవిన గత రెండు ఎన్నికల్లో రాలేదు. ఇందిరా ప్రభంజనం వీచిందన్న 1971 లో ఈ నాల్గు రాష్ట్రాలలో కాంగ్రెసుకు వచ్చింది 70 మాత్రమే. అంతకు ముందు 1967 లో 57 సీట్లు

-తరువాయి 4 వ పేజీలో

శ్రీ వేణుగోపాలస్వామివారి దేవస్థానం

మూలపేట - నెల్లూరు.

బ్రహ్మోత్సవ ఆహ్వానము

తే 30-3-77 ది నుండి తే 9-4-77 ది వరకు అతివైభవముగా జరుగును. నిత్యము ప్రముఖ విద్వాంసుల లలిత, శాస్త్రీయ సంగీత కచ్చేరీలు హరికథలు, నాటకములు వుండును. ప్రఖ్యాత నాదస్వర కచ్చేరీలు జరుగును. భక్తులు శ్రీవారిని సేవించి తీర్థప్రసాదములు స్వీకరించి, పై కార్యక్రమములలో పాల్గొనవలసినదిగా కోరు చున్నాము.

ఇట్లు,
ఆలయ ధర్మకర్తల మండలి.

రాజ్‌దూత్ స్కూటర్లు

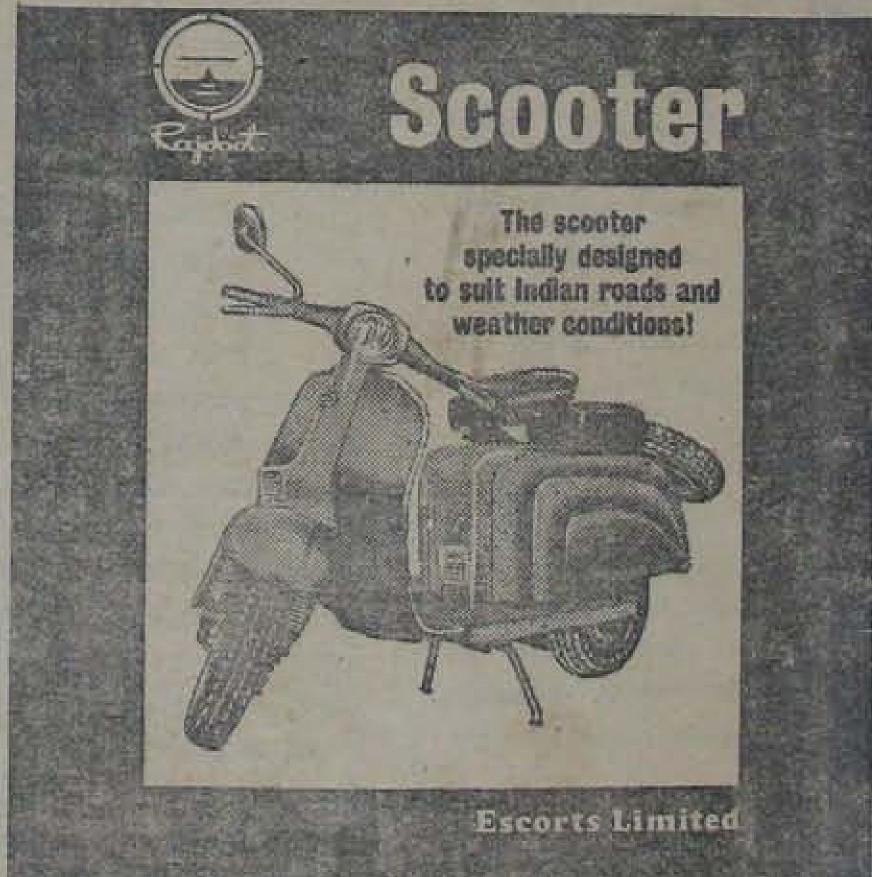

అధునాతనమైన
మార్పులతో
ఇతర
స్కూటర్లకన్న

★ ఎక్కువ హార్సుపవరు గలవి : 1.75 హా. ప.
★ తక్కువ పెట్రోల్ ఖర్చు : 1 లీటరుకు 40-45 కి. మీ.
★ విక్రయం తదుపరి సర్వీసు : సుశిక్షణ పొందిన అనుభవజ్ఞులైన పనివారిచే చేయించబడును.
★ తక్కువ పెట్టుబడి : నెలసరి వాయిదాలపై చెల్లింపు పద్ధతులతో ఇప్పించగలము.
★ ధర తక్కువ : రూ 4,642 లు మాత్రమే.

అన్నివిధములైన టాక్సులతో నెల్లూరు డెలివరి.

గ్రామ్స్ : ఎస్కార్ట్ సేల్ ఫోన్స్: Offi : 634, Resi : 1704

—వివరములకు—

మెసర్స్ గోల్డుఫీల్డ్సు

6, పాతపోస్టాఫీసురోడ్డు - నెల్లూరు - 3

— అథరైజ్డ్ డీలర్సు —

నెల్లూరు, చిత్తూరు, కడప, కర్నూలు, అనంతపురం జిల్లాలకు.

శ్రీ రంగనాథ పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీ తల్పగిరి రంగనాథస్వామివారి పుష్పపల్లకి రజతోత్సవము

15-4-77 తేది మొదలు 24-4-77 తేది వరకు

నెల్లూరు శ్రీ తల్పగిరి రంగనాథస్వామివారి దేవాలయములో వెంచేసి యుండు శ్రీ భగవద్రామానుజులు 16 వ వర్ష బ్రహ్మోత్సవముల సందర్భముగ తే 24-4-77 ది (ఆదివారం) శ్రీ రంగనాథస్వామివారికి సహస్ర కలశాభిషేకము జరుపబడును (1001 కలశములతో). తర్వాత అన్నదానము జరుపబడును. ఉపన్యాసములు, వేదపారాయణలు ఏర్పాటు చేయబడును. కావున భక్తులు కలశమునకు అభిషేక కలశము ఒకటి కి రూ 20-00 లు చందాయిచ్చి వారి గోత్రనామములతో అభిషేకము జరిపించవలసినదిగా కోరుచున్నాము. చందాలు పంపించువారు ఈ క్రింది చిరునామాకు మని ఆర్డరు ద్వారాగాని నేరుగా దేవాలయము వచ్చినప్పుడుగాని యిచ్చి అర్చన రశీదు పొందవలసినదిగా ప్రార్థించుచున్నాము.

ఇట్లు,
ఉత్సవ కార్యనిర్వాహకులు

కె. రంగస్వామి
అర్చకులు
శ్రీ రంగనాథస్వామివారి దేవస్థానము-నెల్లూరు.

R. O. C. No. 6793/76.1 Date 18—3—77

పురపాలకసంఘ కార్యాలయము - నెల్లూరు

తక్కువ వ్యవధి టెండరు

1977-78 సంవత్సరం అనగా 1-4-77 తేది నుండి నెల్లూరు పురపాలక సంఘముచే నిర్వహించు ప్రత్యేక బలవర్ధక కార్యక్రమమునందలి రొట్టెలను ప్రతివారము 5 (అయిదు) రోజులు అనగా సోమవారం నుండి శుక్రవారము వరకు మద్రాసు నుండి రాబడు బలవర్ధక రొట్టెలను ప్రతి ఉదయం నెల్లూరు రైల్వేస్టేషను నుండి కేంద్ర సరఫరా కేంద్రమునకు మరలా అచ్చటి నుండి నెల్లూరునందు ప్రస్తుతము నిర్వహించుచున్న 27 సరఫరా కేంద్రములకు పంపిణీ చేయుటకు 5 రిక్షాలకు 1-4-77 తేది నుండి రోజువారీగలను తెలుపుతూ సీలువేసిన టెండర్లు నెల్లూరు మున్సిపల్ కమీషనరు మరియు స్పెషల్ ఆఫీసరు వారిచేగాని, మరియు వారి అనుమతి పొందిన వారిచేగాని తే 30-3-1977 ది (బుధవారం) సాయంత్రం 4 గంటల వరకు స్వీకరించబడును. టెండరు పెట్టదలచువారు పై తేదీనగాని అంతకు ముందుగాని యీ క్రింద నిర్ణయించిన ధరావత్తు పురపాలకసంఘ కార్యాలయ ఖజానాలో చెల్లించి తగువైన రశీదుపొంది టెండరుతో జతపరచి పంపవలయును. టెండరుదారుడు పెట్టిన ఏ రేట్లుగాని, స్థానిక రేట్లకన్నా యెక్కువగా యున్న యెడల అట్టి తక్కువ టెండరును కొట్టివేయుటకు కమీషనరు మరియు స్పెషల్ ఆఫీసరువారు అధికారము పొంది యున్నారు. పై కార్యక్రమమునకు రాజిన తక్కువ టెండరుదారుని రిక్షావాడుకొను కాలము పరిమితి యీ పథకమునకుగాను యితరములైన రవాణా సౌకర్యములు గవర్నమెంటువారిచే చేకూర్చువరకు మాత్రము అమలునందుండును. ఇతర విషయములు కార్యాలయము పనిచేయు కాలమునందు ఆఫీసునందు తెలుసుకొనవచ్చును.

వివరము	చెల్లించవలసిన ధరావత్తు
బలవర్ధక రొట్టెలను సరఫరాచేయుటకు అయిదు రిక్షాలకు 1 రో 1 కి 1 రిక్షాకు బాడుగలు.	రూ. 150

పి. నాగేశ్వరరావు
కమీషనరు మరియు స్పెషల్ ఆఫీసరు.

ప్రకటన

శ్రీ మల్లికార్జునస్వామి కామాక్షితాయి దేవస్థానం

జొన్నవాడ - నెల్లూరు జిల్లా.

పై దేవస్థానములో నైటు వాచమన్‌గా పనిచేయుటకు అనుభవముగల మూర్ఖులనుండి దరఖాస్తులు కోరబడుచున్నవి. దరఖాస్తులు పై దేవస్థాన కార్యనిర్వహణాధికారి పేరుతో తే 31—3—77 ది లోపల అందునట్లుగా పంపవలయును. వివరములు దేవస్థాన ఆఫీసు పనిచేయు వేళలలో తెలుసుకొనవచ్చును.

ఇట్లు,
కార్యనిర్వహణాధికారి

1977 లోక్‌సభ నెల్లూరు నియోజకవర్గం ఓట్ల వివరాలు

శాసనసభ నియోజకవర్గాలవారీగా లోక్‌సభ ఎన్నికలలో అభ్యర్థులకు వచ్చిన ఓట్ల వివరాలు దిగువ యిస్తున్నాము :-

నియోజక వర్గం	కామాక్షయ్య (కాంగ్రెస్)	భాసురాజు (మార్క్సిస్టు)	రమణయ్య (స్వతంత్ర)	పోలయిన మొత్తం ఓట్లు	చెల్లని పోయినవి	నియోజకవర్గం ఓటర్ల సంఖ్య	పోస్టల్ ఓట్లు
ఆల్లూరు	37616	15939	12 7	54772	1565	99859	106
కోవూరు	41586	20024	1102	62712	1525	106721	49
ఆత్మకూరు	36969	23858	1946	62773	1568	112245	124
రాపూరు	38354	17494	1600	57648	1674	93006	47
నెల్లూరు	29218	18553	674	48445	889	122742	118
సర్వేపల్లి	46023	14955	1679	62657	2535	115387	45
గూడూరు	42335	18560	1522	62417	1892	102827	8
పోస్టల్ ఓట్లు	83	21	2	106			
మొత్తం	272267	129425	9946	411636	11648	752281	497

కాంగ్రెస్ గెలుపు ఖాయమనుకున్నాం కాని, ఇంతమెజారిటీ ఎవరూహించలేదు!

కాంగ్రెస్ అభ్యర్థి శ్రీ కామాక్షయ్య గెలిచారు; చిన్నగాకాదు పెద్దగానే గెలిచారు. అసలు ఓడిపోతాడనవారు 1 లక్ష 42 వేల మెజారిటీతో గెలవడమనేది పెద్ద గెలుపేగదా!

ఎన్నికలలో తాము అనగాహన చేసుకున్నది, అంచనా వేసుకున్నది ప్రాయకం కూడా పత్రికా రచయితకు సంకటంగానే వుంటుంది. బహిరంగంగా కనపడుతున్న వాతావరణం ఒక విధంగా వున్నప్పుడు, దానికి విరుద్ధంగా తన మనసుకు వచ్చిన అభిప్రాయాన్ని వెలిబుచ్చడం చిక్కుగానే వుంటుంది. ఈసారి ఎన్నికలో అటువంటి పరిస్థితినే ఎదుర్కోవలసివచ్చింది. 1971, 1972 పోలింగు సరళిని పరిశీలించి, నేటి వాతావరణాన్ని గమనించి కామాక్షయ్య 50 వేల మెజారిటీతో గెలిచినా ఆశ్చర్యం లేదని పోలింగుకు మూడువారాలముందు మేము వ్రాశాము. అది ఉత్తరవజారమని వ్యంగ్యమని భావించారు; హేళన గా చూచారు. పోలింగు అయిన తర్వాత మా పూర్వపు అంచనా ధృవపడుతున్నదంటే దాన్ని తేలిగ్గాతీసుకున్నారు. అవిధంగామరి భిప్రాయపడడంలో పొరపాటు పాటేమి లేదు. వాతావరణం అతగంగ గోళంగా వున్నది; జనతాకు అనకూలంగా కనపడింది. అటువంటి ప్రతికూల పరిస్థితుల్లో కాంగ్రెస్ 50 వేలతో గెలుస్తుందంటే ఎవరు హర్షిస్తారు? ఎవరు హేళన చేయకుండా వుంటారు? నమ్మినదాన్ని తెగించి ముందుగా వెలిబుచ్చడం మాస్వభావం గనుక ఈసారి ఆ మార్గాన్నే అనుసరించాము. ఓటర్లకు కాంగ్రెసు, కామాక్షయ్యగారలేకాదు; మా మాటపొరపాటు చేయనందుకు ఈ పరిశీలకుడూ ధన్యవాదాలు చెప్పుకోవాలి!

, , ,

మీరు చెప్తే నమ్మకుగాని, లక్ష ఓట్ల మెజారిటీతో గెలుస్తాం-అన్నారు శ్రీ ఆనం సంజీవరెడ్డి. మేమే మేనుకొని మౌనం వహించాం! సంజీవరెడ్డిగారిమాటమీద మాకు పొత్తుగా నమ్మకం కలగలేదు; గతానుభవాన్నిబట్టి నమ్మకం కలడానికి వీలుపడలేదు. 1972 శాసనసభ ఎన్నికల్లో ఒకటి రెండు నియోజకవర్గాలు సంబంధించి ఆయన బల్లగుద్ది చెప్పారు; అన తాను ఆశించిన ఈ వాటీలకు భావించారు. కాని అప్పుడు ఆయన అంచనా

నెల్లూరు

ప్రకారం జరిగింది. ఆ అనుభవంతో సంజీవరెడ్డి అంచనాను తోసివేయడం ఎట్లా అనిపించింది.

మార్క్సిస్టులు 17 తేది ఉదయం తమ ఓటమిని ఒప్పుకున్నారని ప్రకాము. ఒప్పుకున్నవాళ్లు మార్క్సిస్టులేకాని, అట్లా ఒప్పుకునే అధికారం వాళ్లకి లేదని తర్వాత ఒక ఖండన వినిపించింది. పోలింగు అనంతర అంచనాలు సంగతేమోకాని, కౌంటింగు నాటికి తాము విజయం పొందగలమనే ఆశలు చిగురించి ట్లున్నాయి. ఆత్మకూరు, రాపూరు, నెల్లూరు, కోవూరులలో తమ కొచ్చే మెజారిటీ, సర్వేపల్లిలో కాంగ్రెస్‌కు వచ్చే ఆధిక్యతపోను తాము తొమ్మిదివేల మెజారిటీతో గెలుపొందగలమని వారి చివరి అంచనా. తమ స్వంతబలం అంతే వీసు ఈ విధంగా పొరపాటు పడి వుండరు; జనతావాళ్ల మాటలు నమ్మి తాము గెలుస్తామేమోననే భ్రాంతిలో కలిగినట్లుంది!

మార్క్సిస్టుల గెలుపు అంచనానుకాదని చెప్పగల పరిస్థితి, ధైర్యం అనాడులేదు. ఎట్లా కాదనగలం? రైతులు కాంగ్రెస్ కాకుండా, యితరులైనా వోటువేసే వైఖరిని అనుసరించారు; చిన్నా పెద్దా అందరూ

వ్యక్తిమ్మాదిగా మార్క్సిస్టులకు ఓటువేశారు. తమమాట సాగినంతవరకు వ్యతిరైతు జనతాకు పొటువేద్దారు; చీరైన దొరల్ కాంగ్రెస్‌కు పోతాయనుకున్న పేదవాడి ఓట్లను దొంగతనంగా పోల్‌చేశారు అత్మకూరులో హోల్‌సేల్‌గా జనతా అన్నారు; రాపూరులో అంతేనన్నారు; మెట్ట తాలూకాల్లో రేండు తక్కువని, రైతులెక్కువని, వున్నరేటు కూడా రైతులను మించిపోలేరని, అందువల్ల ఆ తాలూకాల్లో ఓట్లన్నీ జతాచేసని అన్నారు. గూడూరు అంతేనన్నారు. నెల్లూరు, కోవూర్లలోకూడా తప్పదే మెజారిటీ అన్నారు. జనతావాళ్ళు తాము మెజారిటీ రావమనుకున్నది ఒక్క సర్వేపల్లిలోనే. ఈ అయోమయం, అస్థిర వాతావరణంలో, కాంగ్రెస్ విజయమే అవనమ్మకమనే పరిస్థితుల్లో కాంగ్రెస్‌కు అఖండ విజయం చేకూరుతుందని ఎవరు వూహించగలరు? చెప్పసాహసించగలరు?

రహస్య ఓటింగ్ మహత్యమే అది!

, , ,

భూస్వాములు వ్యతిరేకం, ధనస్వాములు వ్యతిరేకం, రైతులు వ్యతిరేకం, తండల స్వాముల వ్యతిరేకం, బ్రాంది షాపులవాళ్ళు వ్యతిరేకం, వ్యాపారులు వ్యతిరేకం, వుద్యోగులు వ్యతిరేకం, అధ్యాపకులు వ్యతిరేకం, కాంగ్రెస్‌వాదులు వ్యతిరేకం, కాంగ్రెస్ నమ్ముకున్నవాళ్ళు వ్యతిరేకం, జనాల గోపాలం వ్యతిరేకం-ఇన్ని వర్గాలవారి వ్యతిరేకతలో కాంగ్రెస్‌కు ఇన్నిఓట్లు ఎక్కడనుండి వచ్చాయి? ఇంతటి మహత్తరజయం ఎట్లా సాధ్యమైంది? అర్థం కాని చిదంబర రహస్యం అదే!

నెల్లూరు నియోజకవర్గంలోనేకాదు; రాష్ట్రంలోని ప్రతి నియోజకవర్గం పరిస్థితి ఈ విధంగానే పరిణమించింది. కాంగ్రెస్‌కు 42 సీట్లూ వస్తాయని మెుక్క

-కొరవ 6 వ పేజీ

1971 లోక్‌సభ పోలింగ్ వివరాలు

నియోజక వర్గం	కామాక్షయ్య (కాంగ్రెస్)	లక్ష్మణ్ (జ. సం.)	రామయ్య (కమ్యూ)	ఎం. నానాదాస్ (స్వ)	జి.వి. చిన్నయ్య (స్వ)	వి. పెంచలయ్య (స్వ)	వి. నరసింహా (స్వ)	[illegible]
అల్లూరు	32581	5535	6268	980	2122	535	410	49381
కోవూరు	32882	6557	9690	987	955	547	471	51909
ఆత్మకూరు	34237	9084	2003	1829	1101	862	589	49705
రాపూరు	36118	10065	1977	1675	1098	757	381	52209
నెల్లూరు	38192	6266	5801	487	601	231	259	46337
సర్వేపల్లి	33603	7737	6221	1547	1246	765	595	51714
గూడూరు	32960	16472	2863	1349	702	779	480	55605
పోస్టల్ ఓట్లు	40	8	8		3			54
మొత్తం	235658	61724	34266	8804	7828	4476	3315	347891

శిరోధార్యం

కాంగ్రెస్ పదవుల తగాదాలతో ఘోరంగా ఓడిపోయింది. కాంగ్రెస్ పరాజయం పొందడమే కాదు, ప్రధాని శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ కూడా ఓడిపోయింది. ఆమే కాదు, ఉత్తరాదిన ఆమె మంత్రివర్గ సభ్యులందరూ, నాయకులు కూడా ఒక్కరు కూడా ఎన్నికల్లో గెలవలేక పోయారు. ప్రజల ఆగ్రహం ఒక అగ్ని పర్వతంగా బద్దలైనట్లు అనిపించింది. ప్రజలు కాంగ్రెస్ ను, ప్రతిపక్షాలు జనతాపార్టీని విశ్వసించారు. దిగ్భ్రాంతి గొల్పిన పరిణామం యిది. ప్రజాస్వామ్యంలో ప్రజాతీర్పు శిరోధార్యం. ఎవ్వరైనా ఈ తీర్పుకు తలవంచక తప్పదు.

దేశానికి స్వాతంత్ర్యాన్ని సాధించిన కాంగ్రెసు, ముప్పయ్యేళ్ళపాటు దేశాన్ని అవిచ్ఛిన్నంగా పరిపాలించిన కాంగ్రెస్, దేశ సమగ్రతను, సుస్థిరతను సమకూర్చిన కాంగ్రెస్, దేశాన్ని ప్రజాస్వామ్య మతాతీత సోషలిస్టు పునాదుల మీద పటిష్ఠంగా నిలిపిన కాంగ్రెస్, ఒక పెద్ద ప్రజాస్వామ్య దేశంగా భారత దేశానికి ప్రపంచం గుర్తింపు సంపాదించిన కాంగ్రెస్-ప్రజల ఆగ్రహానికి యింతగా గురి అయిన కారణమేమిటి? కాంగ్రెస్ సోషలిస్టు ఆదర్శాలకి క్రియా రూపమిచ్చి, బాంగ్లా విమోచన సమయంలో దేశ కీర్తిని దీప్తివంతం చేసి, ఎదురులేని నాయకత్వం సమర్థంగా నిర్వహిస్తున్న శ్రీమతి ఇందిరా గాంధీ ప్రజల ఆగ్రహానికి యింత తీవ్రంగా గురికావలసిన హేతు వేమిటి?

ఇందులో ప్రజల తప్పు లేదు … ప్రజలు ఇంతగా దూరంగా … ఆవేశంలో వారి ఆగ్రహానికి యింతగా గురికావడంలో తప్పు, లోటు తమదేనని కాంగ్రెసు, శ్రీమతి ఇందిరా గాంధీ వాస్తవాలను ఆత్మ పరిశీలన చేసుకోవాలి. అదే సరైన, సముచిత మైన వైఖరి.

కాంగ్రెస్ మీద ప్రజల తిరుగుబాటుకు తక్షణ కారణం ఎమర్జెన్సీయే; అందులో రెండు అభిప్రాయాలకు తావులేదు. ఎమర్జెన్సీ విధింపుకు ఆనాడు … ఒక ప్రాంతంలో … ప్రధాన కారణం ప్రభుత్వానికి ప్రజలకు మధ్య సంబంధం తెగిపోయింది. … ప్రజావాణి ప్రభుత్వానికి వినిపించే అవకాశమే లేకుండా పోయింది. … రాజకీయ నాయకులు … న్యాయం కోరడానికి … ముఖ్యమంత్రి … ఎన్నికలు … పత్రికలు … గాలి వెలుతురు కూడా … వ్యక్తుల ప్రాబల్యం … ప్రజల ప్రమేయం … ఈ విధంగా ప్రజల పంచేంద్రియాలు దిగ్బంధించబడ్డాయా అనిపించింది. … అత్యయిక పరిస్థితి చివరకు దుర్భరమై పోయింది. రాజకీయ నాయకుల నిర్బంధం, రాజ్యాంగ సవరణలు, సంజయ్ గాంధీ రంగప్రవేశం, కాంగ్రెసేతరుల … తో ప్రజలు … ఉత్తరాదిన ప్రజల పాలిట పెనుభూతమైనదంటే, అది కాంగ్రెస్ కు వినాశకారిగా పరిణమించిందంటే, ఎమర్జెన్సీ దుర్వినియోగం కావడం వల్లనేనని నిర్వివాదం.

ప్రజలలోని ఈ వ్యతిరేకత ప్రధాని వరకు పోలేదు; చుట్టూ వున్న వారు ఆమెకు వాస్తవ పరిస్థితులు తెలియనివ్వ లేదు. ఆమెకు … తెలిసి వుంటే, యింత తొందరగా ఎన్నికలు ప్రకటించివుండేవారు కారు; పరిస్థితులను అనుకూలింపజేసుకోవడానికి అన్ని చర్యలు తీసుకొని, ఆ తర్వాత ఎన్నికల విషయం ఆలోచించివుండేవారు. అద్వితీయమైన, అతి సమర్థవంతమైన, ప్రతిభావంతమైన, చైతన్యవంతమైన నాయకత్వంగా కీర్తి నంది; తన విధానాల ద్వారా పీడిత ప్రజల ఆశాజ్యోతిగా పేరు పొంది; అన్ని అగ్ని పరీక్షలను … దేశాన్ని … ముందుకు నడిపించిన ఇందిరాగాంధీ, … ఆమే ప్రధాని కావాలని ప్రజలు అభిలషించిన ఇందిరా గాంధీ పార్లమెంటు సభ్యత్వానికి కూడా

జమీన్ రైతు

నోచుకోకుండా, అవమానంతో నిష్క్రమించవలసి వచ్చిందంటే, ప్రజల కష్ట సుఖాలు పంచుకున్న కాంగ్రెస్ పతనం కావలసివచ్చిందంటే, అది ఆమె తప్పు కాదు, ఆమెచుట్టూ చేరిన గ్రహాల తప్పు కాదు; దేశ దౌర్భాగ్యం అని సరిపెట్టుకో వలసివస్తున్నది.

జరిగిపోయినదానిని గూర్చి విచారించి లాభం లేదు. జరగాల్సినదాన్ని గూర్చి ఆలోచించడమే విజ్ఞత. ప్రస్తుతానికి ప్రజలతీర్పు శిరసావహించడం, ఈ మార్పు ప్రజాహితం కావాలని ఆకాంక్షించడం ప్రజాస్వామ్యవాదుల ధర్మం.

★

కాంగ్రెస్ పునరుజ్జీవనానికి ఇందిరాగాంధీ అధ్యక్షురాలు కావాలి!

ఎందరో మహానుభావుల త్యాగాలు, మహాత్ముల సేవలు పొంది ప్రవర్ధిల్లి, తానే స్వయంగా ఘన చరిత్రను సృష్టించుకొని, ప్రజాస్వామ్య విలువలను పరిరక్షించే జాతీయ పక్షంగా యావత్ప్రపంచంలోనూ ప్రసిద్ధి చెందిన, ఒక మహా వృక్షంగా విస్తరిల్లిన కాంగ్రెసుపార్టీ మొట్టమొదటిసారిగా నేలకొరిగింది. ముప్పయ్యేళ్ల దేశాన్ని ఏకచ్ఛత్రాధిపత్యంగా ఏలినపార్టీ, ఈ ఎన్నికలలో ప్రజాభిప్రాయాన్ని చూరగొనలేక పరాజయం పొందింది.

అందుకు విచారించనక్కర్లేదు. ప్రజాస్వామ్య దేశంలో ఒకేపార్టీ ముప్పయ్యేళ్ళు ప్రభుత్వంలో వుండడమే ఆశ్చర్యకరం. నిజానికి అవాంఛనీయం కూడా! ఇన్నేళ్ళు ప్రతిపక్షంలో వున్నవారు ప్రభుత్వంలోకి, ప్రభుత్వంలో వున్నవారు ప్రతిపక్షంలోకి మారడం కూడా అవసరమే. ఒకరిబాధ్యత ఎప్పుడూ విమర్శించడంగానూ మరొకరి బాధ్యత ఎప్పుడూ పరిపాలించడంగానూ వుండడం మంచిదికాదు.

కాంగ్రెసుకు యింతటి దారుణ దెబ్బ ఎప్పుడూ తగల్లేదు. ఐతే ఈదెబ్బకు తట్టుకొని నిలబడితేనే ఆ పార్టీకి మనుగడ, ప్రజలలో పలుకుబడి వుంటుంది. ఆ క్లిష్ట పరిస్థితులను ధైర్యంగా, ఆత్మస్థైర్యంతో ఎదుర్కొన్నప్పుడే ఏ రాజకీయ పార్టీ అయినా నిలవగల్గుతుంది.

ఈ ఎన్నికల్లో కాంగ్రెసు యింతగా నష్టపోవడానికి కారణాలేమిటో లోతుగా పరిశీలించాలి. దక్షిణాది రాష్ట్రాల్లో దాని ప్రతిష్ఠ చెక్కుచెదరకపోయినా, ఉత్తరాదిలో తుడిచిపెట్టుకపోవడానికి ఏ పరిస్థితులు కారణమో తెలుసుకొని, ఆ లోపాలను సవరించుకోవాలి. కాంగ్రెసు కకావికలై పోకుండా, నిర్వీర్యమూ నిస్తేజమూ అయిపోకుండా వుండేందుకు నాయకులు అవసరమైన చర్యలు తీసుకోవాలి; కాంగ్రెసును పునర్నిర్మించాలి.

ఈ క్లిష్ట సమయంలో కాంగ్రెసుపార్టీకి నాయకత్వం వహించే వ్యక్తి సర్వజన ప్రియుడు కావడమే కాదు, శక్తిసామర్థ్యాలు కలిగినవాడూ అయివుండాలి. అతను ఎవరైనా కావచ్చుగానీ యిప్పటి అధ్యక్షుడు బారువా మాత్రం కాదు. కాంగ్రెసు పార్టీ యింతటి అప్రతిష్ఠపాలైనందుకు, శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ ప్రధాన మంత్రి పదవికి రాజీనామా చేయటమనుపే, బారువా కాంగ్రెసు అధ్యక్షత నుంచి వైదొలగి వుండాలి.

ఇప్పటికైనా బారువా తొలగడం విజ్ఞత అనిపించుకొంటుంది. ఆ తర్వాత పార్టీకి ఎవరు నాయకత్వం వహించాలి?- అనేప్రశ్నకు నాకుతోచిన సమాధానం- శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీయే. పార్టీని కూడగట్టుకవచ్చేశక్తి, పక్కీ పునాదుల నుంచి నిర్మించుకొని వచ్చేశక్తి ఆమె ఒక్కర్తికే వున్నాయి. కాంగ్రెసులో జాతీయ నాయకత్వస్థాయివున్న నాయకురాలు ఆమె ఒక్కరే!

బ్రహ్మానందరెడ్డి గ్రూపు నాయకుడైనంతగా పార్టీనాయకుడు కాలేడు. పి. వి. నరసింహారావు మేధావే కానీ, పార్టీని నిర్మించగల్గిన శక్తి సంపన్నుడు కాడు. ఇక ఎవర్నిచూచినా ఆ స్థాయి లేదు. కాబట్టి శ్రీమతి ఇందిరాగాంధి కాంగ్రెసు అధ్యక్షురాలుగా బాధ్యతలు స్వీకరించి, పార్టీకోల్పోయిన ప్రతిష్ఠను తిరిగి చేకూర్చగలదని, పార్టీని పునరుద్ధరించగలదని ఆశిస్తున్నాము.

—ఒక కాంగ్రెసువాది

జనవాణి

★

నెల్లూరు రైల్వేస్టేషను- ప్రయాణికుల అగచాట్లు

నెల్లూరు రైల్వేస్టేషన్లో ప్రయాణికులకు అన్నీ యిబ్బందులే, అగచాట్లే! టికెట్టు కొనడానికి గంటల తరబడి కౌంటరు వద్ద పడిగాపులు కాయాలి. ఈలోగా ఆ రైలు రానూవస్తుంది, పోనూపోతుంది. రోజుకు కనీసం 10, 15వేల రూపాయల ఖరీదు చేసే టికెట్లు అమ్ముడుపోయే స్టేషనుకు ఒక్కటే కౌంటరు ఉంది! ఇంకో కౌంటరు ఏర్పరిస్తే రైల్వేవాళ్ల సొమ్మేం పోతుందో తెలియదు!

టికెట్ల సంగతిఅలా వుండగా, దాని పక్కనే వున్న ఎంక్వయిరీ ఆఫీసు గతికూడా అంతే! అక్కడ రిజర్వేషన్ చేసుకోవాలంటే గంటలసేపు వేచివుండాలి. ప్రయాణికులు విసుక్కొని లాభంలేదు. అక్కడ వుండే ఒకేఒక ఉద్యోగి రిజర్వేషనే చేస్తాడా? ప్లాట్ ఫారం టికెట్లే యిస్తాడా? టెలిఫోన్ సందేశాలకే జవాబిస్తాడా?

ఇక ప్లాట్ ఫారం పైకిపోతే, ప్రయాణికులు కూచోడానికి సరిపడే బెంచీలుండవు. ఉన్నవాటిని దారినపోయే దానయ్యలు ఆక్రమించి హాయిగా నిద్రపోతుంటారు.

సౌత్ స్టేషను స్థితిచూద్దామా. ఇంకా దారుణంగావుంది. ప్రయాణికులు ఎండలో మాడాల్సిందే; షెడ్డులేదు. రాత్రి 8 గంటలైనతర్వాత స్టేషను ముందర లైట్లుండవు. రైలుదిగినవాళ్ళు ఆ అంధకారంలో పడినా దిక్కులేదు. రైల్వేశాఖ మరీయింత అజాగ్రత్తగా వుండేమి?

నెల్లూరు —పి. లక్ష్మణరెడ్డి

★

పి. జి. కేంద్రానికి తిలోదకాలేనా?

నెల్లూరు పోస్టుగ్రాడ్యుయేట్ కేంద్రానికి అందరూ తిలోదకాలు యిచ్చేసినట్లేనా? అప్పుడప్పుడూ 'జమీన్ రైతు' 'జనవాణి' శీర్షికలో జాబులు తప్ప, మరేసందడీ కన్పడలేదు. విద్యారంగంపట్ల యింత అనాసక్తత, అశ్రద్ధ వుండడంవల్లనే మనమేమీ సాధించుకోలేకపోతున్నాము.

ఆనం సంజీవరెడ్డి, జనార్దనరెడ్డి లాంటి ఎంతో శ్రద్ధ కనబర్చారు; ఎన్నోప్రయత్నాలు చేశారు. పి.జి. కేంద్రం కనుచూపు మేరలో వుందనే అనిపించింది. ఐతే ఆ తర్వాత పరిస్థితులు మారిపోయాయి. మన కంటే యితర ప్రాంతాలకు ప్రాధాన్యం వచ్చింది.

—కొరవ 8 పేజీలో

మేము - మీరు

ఇంకా సంకెళ్ళేనా?

రచయితలు, పాత్రికేయులు తదితర మేధావులను జైళ్ళలో నిర్బంధించడం దారుణం, నియంతృత్వం అంటూ 'మాట కచేరి' (మార్చి 18) లేపిన వ్యాఖ్యతో ఏకీభవించని మేధావి వుండడు. వారి విడుదలకు తోటి రచయితలు, రచయితల సంఘాలు ఏమాత్రం ప్రయత్నించక పోయినా; రాష్ట్రంలోని 'అరసా'లు, 'నరసా'లు, 'విరసా'లు వగైరా రసాలన్నీ నీరసంగా, నిస్సారంగా వుండి పోయినా; జైళ్లలోని రచయితల భావాలతో ఏకీభవించేవారు సైతం నిమ్మకు నీరెత్తినట్లుండిపోయినా, కడకు ప్రజల తీర్పే వారి విడుదలకు సహకరించింది. ఇకనైన ఆ తర్వాత స్వేచ్ఛాపథంలో అడుగుపెట్టనున్న ఆ మేధావులకు స్వాగతం చెప్పడం అభ్యుదయవాదులందరి కర్తవ్యం.

అయితే రచయితలకు సంకెళ్ళు విడిపోయాయన్న శుభవార్తతోపాటు మళ్ళీ కొందరు రచయితలు నిర్బంధంలోకి తీసుకోబడ్డారన్న దుర్వార్తకూడా వచ్చింది. 'సృజన' పత్రికా సంపాదకుడు వరవరరావు, రచయిత 'లోచన్'లను విడుదల చేసినట్లేచేసి, జైలు తలుపులయినా దాటకముందే మళ్ళీ జైల్లో వేశారన్నవార్త స్వేచ్ఛనుకోరే మేధావులందర్నీ కలవరపరుస్తూంది. అంటే ప్రభువులు మారినా, ప్రభుతలు మారలేదని; గద్దెమీద వున్నవారు ఉత్తర్వులు చేసినా, అమలు చేసేవారు అడ్డం కొట్టడానికి సిద్ధమైవున్నారని; దేవుడు వరమిచ్చినా పూజారి వరమివ్వడానికి ఇష్టపడడంలేదని స్పష్టమవుతూంది. దమననీతికి, దౌర్జన్యానికి అలవాటు పడిన పోలీసులలో ఏ … మార్పు తేలేదని రుజువవుతూంది.

స్వేచ్ఛకు సంకెళ్ళువేశాం- అని నిష్కర్షగా ప్రకటించి రచయితను జైళ్లలో తోసినప్పుడు ఆ వైఖరిని అర్థంచేసుకోగల్గాం. కానీ యిప్పుడు అన్నిస్వేచ్ఛలూ పునరుద్ధరిస్తున్నాం అంటూనే సంకెళ్ళు బిగిస్తుంటే ఇది ఏమి రాజనీతో, ఇది ఏమి పరిపాలనో అర్థం కావడంలేదు.

ఇప్పటికైనా రచయితలందర్నీ విడుదల చేయడం జరగాలని, అందరు 'స్వేచ్ఛా లోకం'లో విహరిస్తున్న రచయితలు, కవులు వగైరా మేధావులు జ్ఞప్తులు, విన్నపాలు చెయ్యాలని కోరుతున్నాను.

—భారతీయుడు

★

శ్రీ ఆరణి కందప్పమేస్త్రి సత్రము

సంతపేట - నెల్లూరు.

బహిరంగ వేలము నోటీసు

నెల్లూరు టౌన్ సంతపేటలోని శ్రీ ఆరణి కందప్పమేస్త్రి సత్రం తాలూకు $30' \times 1\frac{1}{3}'$ మరియు $31' \times 1\frac{1}{3}'$ కొలతలుగల ఇనుప దూలములు అయిదింటిని (5) సదరు సత్రము ఆవరణలో తే 4—4—1977 ది సాయంకాలం 4-00 గంటలకు నెల్లూరుజిల్లా ఎండోమెంట్సు శాఖ అసిస్టెంటు కమీషనరువారి పర్యవేక్షణలో బహిరంగ వేలములో అమ్మబడును. కావలసినవారు ముందుగా దూలములను చూచుకొని రూ 1000 లు డిపాజిట్ చెల్లించి పాటలో పాల్గొనవలయును. వేలము షరతులు ఆఫీసు పనివేళలయందు తెలుసుకొనవచ్చును.

ఎస్. ఆర్. కృష్ణారెడ్డి,
ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు
విమర్శకుడు

ఉగాది విదుషీమణి

'Man of the year' అని ఎన్నిక చేస్తుంటారే దాలాపు అట్లాంటిదే మన 'ఉగాది విదుషీమణి' సన్మానం. స్వర్గీయ తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారు తన భార్య సుదర్శనమ్మ జ్ఞాపకార్థం 'కళాభారతి వసంతోత్సవం' పేరట ఏర్పాటుచేసిన ఈ ఉగాది సన్మానం ఈసారి ఏ కవయిత్రికో, రచయిత్రికో, సంగీత విశారదకో కాకుండా, ఒక దాక్టరమ్మకు అందడం విశేషం.

దాక్టరమ్మగానేకాక, మహిళామండలి అధ్యక్షురాలుగా, సంఘసేవాసక్తురాలుగా పేరు గడించుకొన్న హెడ్ క్వార్టర్స్ హాస్పిటల్ సూపరింటెండెంటు శ్రీమతి టి. సరోజాక్షి ఉగాది సన్మానం స్వీకరించారు. మహిళామండలి ఆవరణంలో దాక్టరు బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారి అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో ఆమె ఈ సత్కారం అందుకొని, అరేట్లో ఆమూడువందల రూపాయలూ మహిళామండలికి యిచ్చేసింది.

సభను శ్రీమతి సి. సరోజినిరెడ్డి స్వాగతించింది; సన్మానితురాల్ని శ్రీమతి రేబాల దమయంతి పరిచయం చేసింది. గోపాలరెడ్డిగారి సతీమణి శ్రీమతి లక్ష్మీకాంతమ్మ సన్మానం అందజేశారు.

కస్తూరిదేవి విద్యాలయం ప్రధానోపాధ్యాయిని శ్రీమతి పి. పార్వతీదేవి బాషాపద్యాలు చదివింది; డి.కె. కాలేజీలెక్చరరు శ్రీమతి టి. జానకీదేవి కమ్మగా పాలుకీర్తనలు పాడినతర్వాత శ్రీమతి టి. సుశీలమ్మ వందనాలతో సభ ముగిసింది.

చరిత్రకారుడు కన్నుమూశాడు!

పండిన పండు రాలినట్టు రాలిపోయాడు—ఆచార్యవర్యుడు డాక్టరు నేలటూరు వెంకటరమణయ్య. ఆంధ్రదేశంలో—అంతేకాదు, దక్షిణభారత దేశమంతటికీ—చరిత్రకారులలో అగ్రగణ్యులైన వెంకటరమణయ్య తన 84వ ఏట 21 తేదీ హైదరాబాదులో కన్నుమూశారు.

వెంకటరమణయ్య గారిది కృష్ణాపట్నం వద్ద నేలటూరు. హైస్కూలు విద్యాభ్యాసం నెల్లూరులోనే సాగింది. 1928లో దక్షిణ భారతదేశంలోని దేవాలయాల పుట్టుపూర్వోత్తరాలనుగూర్చి పరిశోధించి దాక్టరేట్ తీసుకొన్నారు. మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయంలో రీడరుగాను, రిసెర్చి ఆఫీసరుగాను, హైదరాబాదులో డిస్ట్రిక్టు గెజిటీర్సు ఆఫీసులోను పనిచేసి, తర్వాత ఆర్కియాలజీశాఖ డెప్యూటీ డైరెక్టరు, చీఫ్ఎపిగ్రాఫిస్టు అయ్యారు. ఆ పదవిలో వుండగానే రిటైరయ్యారు.

విజయనగర చరిత్ర మీదగానీ శాసనాల విషయంలోగానీ తుదితీర్పు యివ్వగల్గిన చరిత్రకారుడు వెంకటరమణయ్య గారే. ఆం. ప్ర. హిస్టరీ కాంగ్రెసుకు ఆయన గౌరవాధ్యక్షుడు. 'జమీన్‌రైతు' ఉగాది సంచికకు ఆయన ఒకవ్యాసం వ్రాశారు బహుశా ఆయన వ్రాసిన చివరివ్యాసం అదే కావచ్చు!

వెంకటరమణయ్యగారి భార్య పోయారు. వారికిద్దరు కుమార్తెలున్నారు. చరిత్ర పరిశోధకుడు శ్రీ వేదం వెంకటరాయశాస్త్రి ఆయన అల్లుడు.

వెంకటరమణయ్యగారి గూర్చి ప్రత్యేక వ్యాసం వైవారం.

లారీ ప్రమాదంలో చావు

ఈకోట— 25 తేదీ— తెల్లవారుఝామున కోవూరు తాలూకా కమ్మపాలెంవద్ద— అంటే నెల్లూరుకు 10 మైళ్ళలో— రెండు లారీలు గుద్దుకొన్నాయి; ఒకడు అక్కడికక్కడే చనిపోయాడు.

ఒకలారీ, వెనుకవస్తున్న టూరిస్టు బస్సుకు సైడు యివ్వకుండా యమస్పీడులో వస్తుండిందట. ఎదురుగా వస్తున్న లారీపద్ది గుద్దేసింది. వెనుక వస్తుండిన టూరిస్టుబస్సుకూడాపద్ది గుద్దింది. ఒకలారీ డ్రయివరు చచ్చాడు. మిగతా యిద్దరు డ్రైవర్లకు, మరొక నల్గురికి గాయాలు. అందర్నీ నెల్లూరు పెద్దాస్పత్రిలో చేర్చారు. ఒకరి పరిస్థితి ప్రమాదంగా వుందట.

డిటెన్యూల విడుదల

జిల్లా జైలుకోవూడిన దామా చెంచయ్య వగైరా 15 మంది డిటెన్యూలను 23 తేదీ విడుదలచేశారు. మళ్ళీ వెంటనే అరెస్టు చెయ్యాలనే ప్రయత్నం వుండినట్టుందిగానీ సాగలేదు.

రచయిత, 'జవహర్ భారతి'యుడు శ్రీ కె. వి. రమణారెడ్డి 22 తేదీ హైదరాబాదు జైలునుండి విడుదలయ్యారు.

నెల్లూరు బజారు

మొలగొలుకులు (పాతవి)		1200-00
,,	(కొత్తవి)	900-00
ఐ. ఆర్. 20		820-00

★

ప్రధానిగా మొరార్జీ

(మొదటిపేజీ తరువాయి)

మాత్రమే వచ్చాయి.

ఉత్తర రాష్ట్రాలు— కొత్త ప్రధాని మొరార్జీ వ్యాఖ్యానించినట్టు తూర్పు పశ్చిమ రాష్ట్రాలుకూడా— కాంగ్రెస్‌ను కోలుకోలేని దెబ్బ కొట్టాయి. ఉత్తరప్రదేశ్, బీహార్‌లలో ఎవరికి ఎక్కువ స్థానాలొస్తాయో, పార్లమెంటులో ఆపార్టీదే అగ్రతాంబూలం. ఏమంటే 139 సీట్లు లోక్‌సభలో వాళ్లవంతు. ఆ రెండురాష్ట్రాలలోనే వున్నాయి. అటువంటి ప్రాధాన్యంగల యు. పి., బీహారులు ఈ సారి కాంగ్రెస్‌ను పెంటికేశాయి. చిత్తనవు మొదలుగాకూడా ఒక్క స్థానం రాలేదు! 139 సీట్లూ జనతా— జగ్జీవన్‌రాం పార్టీలకే పోయాయి. అక్కడేకాదు; పంజాబ్, హర్యానా, హిమాచల్ ప్రదేశ్‌లలో కాంగ్రెస్‌కు శాస్త్రానికికూడా ఒక్కసీటు రాలేదు. ఢిల్లీ, బొంబాయి, చండీఘర్ వంటి బస్తీపాసులు సరే, కాంగ్రెస్‌ను చేరనివ్వలేదు. ఆ బస్తీ రాష్ట్రాలేకాదు; రాజస్థాన్, మధ్యప్రదేశ్‌లు కూడా కాంగ్రెస్‌ను తరిమికొట్టాయి. ఈ ఏడు రాష్ట్రాల్లో కాంగ్రెస్‌కు 1971లో 171, 1967లో 132 స్థానాలొచ్చాయి. అటువంటిది ఈ సారి రెండే రెండు వచ్చాయి—ఒకటి రాజస్థాన్, మరొకటి మధ్యప్రదేశ్.

గుజరాత్‌లో అప్పటికీ యిప్పటికీ పెద్ద తేడాలేదు. ఈసారి 26 సీట్లలో కాంగ్రెస్‌కు 10 వచ్చాయి. మహారాష్ట్ర కాంగ్రెస్‌ను చిన్నచూపేచూచింది. అక్కడ 48స్థానాల్లో కాంగ్రెస్‌కు దక్కింది 20మాత్రమే! తూర్పు రాష్ట్రాలూ అంతే. పశ్చిమ బెంగాల్‌లో 42 కుగాను మొత్తం మూడు స్థానాలొచ్చాయి కాంగ్రెస్‌కు. ఒకటే మార్కిస్టులు లాభపడ్డారు; 17 సీట్లు తోటలో వేసుకొన్నారు! ఒరిస్సాలోను, కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు బారువా పరువు నిలిపింది; 14 సీట్లలో 10 పొందగలిగింది కాంగ్రెస్.

ఇప్పటికి మొత్తం 539 స్థానాల ఫలితాలు ప్రకటితమయ్యాయి. పంజాబ్‌లోని ఫిరోజ్‌పూర్ నియోజకవర్గంలో ఓట్ల లెక్కింపునాటి గొడవవల్ల అక్కడ మళ్లీ పోలింగ్ జరగవలసివుంది. లడక్, హిమాచల్ ప్రదేశ్‌లలో ఒక్కోసీటుకు ఎండాకాలంలో పోలింగ్ నిర్వహించబడుతుంది. ప్రకటింపబడిన 539 స్థానాల్లో పార్టీలవారీ వంపకం యిదీ:

జనతా	270
కాంగ్రెస్	153
జగ్జీవన్‌రాం	28
మార్క్సిస్టు	22
సి పి ఐ	7
అకాలీదళ్	8
డి. ఎం. కె.	1
ఎ. డి. ఎం. కె.	19
స్వతంత్రులు	14
ఇతరులు	17

ఈ ఎన్నికల్లో కాంగ్రెస్‌తోకలిసి దెబ్బతిన్న పార్టీలు కమ్యూనిస్టుపార్టీ, డి.ఎం.కె. గతలోక్‌సభలో కాంగ్రెస్‌కు 350, కమ్యూనిస్టులకు 23, డి. ఎం. కె. కు 23 స్థానాలుండినాయి. తన మిత్రపార్టీలను కలుపుకున్నా జనతాకు మూడింట రెండువంతుల మెజారిటీ రాలేదు.

విజేతలు— పరాజితులు

ఈ ఎన్నికల పోరాటంలో పెద్ద పెద్ద తలలే ఎగిరిపోయాయి. ఏకాకిగా మిగిలిపోయింది; దానికితోడు రాదిన ప్రధాని శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ వ్యక్తిగతంగా పీమభారాన్ని మోయవలసివచ్చింది. ఆమె పతనాన్ని కోరుకున్నవారుకూడా, ఆమె ఓటమికి చింతించారనడం పొరపాటు కాదు. ఉదయభానుడు సంజయ్‌గాంధీ పరాజయం ఎవ్వరినీ కించిత్‌కూడా నొప్పించలేదు సరిగదా, నొప్పించింది! ఇందిరాగాంధీ మంత్రివర్గంలో చవాన్, హితేంద్ర దేశాయ్, కరణ్‌సింగ్, సుబ్రహ్మణ్యం, బ్రహ్మానందరెడ్డి, రఘురామయ్య, పాయ్ తప్ప, యింకెవ్వరూ గెలవలేదు. రాజ్యాంగ సవరణలు సూచించిన స్వరణ్‌సింగ్, చేసిన గోఖలే, ఆలిండియా రేడియోను ఆలిండిరా రేడియో చేసిన విద్యాచరణ్ శుక్లా, బంసీలాల్, స్పీకరు భగత్; ఆఖరుకు వివాదరహితుడైన కె. సి. పంత్‌కూడా ఈ వుప్పెనలో కొట్టుకుపోవలసివచ్చింది.

జనతాపార్టీలో ఒకేఒక అదృష్టహీనుడు— పీలూమోడి— ఓడిపోయాడు. మచ్చలేని హితేంద్రదేశాయ్ కాబట్టి పీలూను ఓడించగలిగాడుకాని, మరెవరైనా సాధ్యమయ్యేదికాదనిపిస్తుంది. ఎమర్జెన్సీలో జైల్లో పెట్టబడ్డ ప్రతివొక్కరూ గెల్చారనుకోండి! ఒక్కసారి తన నియోజకవర్గం దర్శించే అవకాశం కల్పించమని ప్రాధేయపడ్డ జార్జి ఫెర్నాండెస్ దేశంలో అందరికంటే అత్యధిక మెజారిటీతో (3 లక్షలు) గెల్వడం విశేషం.

దేశంలో దంపతులుగా ఎన్నికైనవారు ఒక్కరే—ప్రజాస్వామ్య కాంగ్రెస్‌నాయకుడు బహుగుణ, ఆయన సతీమణి!

ఇందిరమ్మ నిష్క్రమణ— మొరార్జీ ప్రవేశం

తన ఓటమి వార్త రాగానే ప్రధాని ఇందిరాగాంధీ రాజీనామా యిచ్చేసింది. తాను ప్రజాస్వామ్యవాదిననే తన మాటను అక్షరాలా రుజువుచేసుకున్నది. ఇందిరాగాంధీని నియంతగా అభివర్ణించిన పాశ్చాత్యులుకూడా, ఇప్పుడు ఆమె ప్రజాస్వామ్యవాదేనని వొప్పుకుంటున్నారట.

తాను, తన మంత్రివర్గం రాజీనామా చేసేముందు ఎమర్జెన్సీని తొలగించింది, ప్రెస్ సెన్సార్‌షిప్పును రద్దు చేసింది. సంస్థలమీద నిషేధాన్ని తీసివేసింది, చేతాశిగా వైదొలగింది.

జనతాపార్టీ 24తేదీ వుదయం శ్రీ మొరార్జీదేశాయ్‌ని తననాయకుడుగా పేర్కొన్నది. జయప్రకాశ్ నారాయణ్, ఆచార్య కృపలానీలు మొరార్జీకి అనుకూలంగా తీర్పు యిచ్చారు; అందరూ వొప్పుకున్నారు. ఎన్నిక జరగలేదు; అభిప్రాయ సేకరణా జరిగినట్టులేదు. నాయకుడుగా ఎన్నికైన మొరార్జీని తాత్కాలిక రాష్ట్రపతి శ్రీ జెట్టి ఆహ్వానించి మంత్రివర్గం ఏర్పాటుచేయవలసిందిగా కోరారు. శ్రీ మొరార్జీ ప్రధానమంత్రిగా 24 తేదీ మధ్యాహ్నం అధికార స్వీకారంచేశారు. 25 తేదీ మధ్యాహ్నం 2 గంటలవరకు మంత్రివర్గ సభ్యుల పేర్లు ప్రకటింపబడలేదు.

30ఏళ్ల కాంగ్రెస్ అధ్యాయం, పదకొండేళ్ళ ఇందిరాగాంధీ ప్రకరణం నిన్నటితో అంతమయ్యాయి. పునర్‌ప్రవేశం ఎప్పుడో మరి!

నెహ్రూ తర్వాత ప్రధానిత్వానికి సీనియారిటీదృష్ట్యా సహజమైన వారసుడు శ్రీ మొరార్జీదేశాయ్. 1964 లో నెహ్రూ మరణానంతరం మొరార్జీ ప్రధానికావలసింది; అప్పుడు లాల్‌బహదూర్ అయ్యాడు. 1967లో లాల్‌బహదూర్ తర్వాతైనా కావలసింది; అప్పుడు ఇందిరాగాంధీ వచ్చింది. ఆఖరుకు యిప్పుడు అవకాశమొచ్చింది; మొరార్జీ పదమూడేళ్ళ తపస్సు, జీవితధ్యేయం ఫలించాయి; ప్రధానిత్వం మొదటిసారిగా ఉత్తరప్రదేశ్ హద్దులను దాటి బయటపడింది.

ప్రతిపక్షంగా కాంగ్రెస్

పార్లమెంటులో ప్రతిపక్షం పాత్ర కాంగ్రెస్‌కు కొత్త; అయినా స్వీకరించక తప్పదు. శ్రీ వై.బి. చవాన్ నాయకుడుగా ఎన్నికైనాడు. ఇప్పట్లో అంతకంటే అర్హుడైన వ్యక్తి లేడు.

బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు అలిగినట్లున్నారు; ఢిల్లీలో వుండికూడా పార్టీ సమావేశంలో పాల్గొనలేదు, కాంగ్రెస్ కార్యవర్గ సమావేశానికి పోలేదు. ప్రజాస్వామ్య కాంగ్రెస్‌లో చేరుతాడా అనే అనుమానాలకు, ఊహాగానాలకు ఆస్కారం కల్గించాడు బ్రహ్మానందరెడ్డి. కాని అటువంటి వూహలు నిరాధారమైనవని ఆయనే ప్రకటించాడు; తాను కాంగ్రెస్‌నుండి పోయేదిలేదని స్పష్టంచేశాడు. కాంగ్రెస్ పరాజయానికి కారణభూతమైన కాంగ్రెస్ నాయకత్వం మారాలనేది ఆయన అభిప్రాయం. కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు శ్రీ బారువా రాజీనామా యివ్వాలని ఆయన కోర్కె. ఇందిరాగాంధీని కలుసుకొని ఈ మాటలే చెప్పినట్టున్నారు. ఆయన అభిప్రాయాలు సమంజసమైనవే. అసలు బారువా ఎవరూ కోరకుండానే రాజీనామా యిచ్చివుండవలసిందిగదా? అయినా బ్రహ్మానందరెడ్డి అలకకూడా ఈ సమయంలో బాగలేదు!

ఇతకాలం ధ్యానసమాధిలో వుండిన మన కె. వి. రఘునాథరెడ్డి ఒక పత్రికా ప్రకటన జారీచేశారు. కాంగ్రెసు - ప్రజాస్వామ్య కాంగ్రెసు ఏకంకావాలని ఆయన కోరుతున్నాడు. అంతవరకు బాగనేవుంది. కాని ఎమర్జెన్సీని, దాని దుష్ఫలితాలను ఆయన దుయ్యబడుతున్నారు. ఎమర్జెన్సీ అమలులో వున్నన్నాళ్ళూ పూర్తిగాను, మంత్రిత్వం కొనసాగినంతవరకు చిన్నకుడి, ఓటమితో కృంగిపోయివున్న సమయంలో నాయకత్వంమీద ధ్వజమెత్తడం ఎంతటి నిజాయితీయో ఆలోచించండి! సంక్రాంతి, ధారియా, గణేశ్‌లతో పాటు ప్రధాని విధానాన్ని వైరిగా వ్యతిరేకించి వుండవలసినవాడు శ్రీ రఘునాథరెడ్డి. కనీసం జగ్జీవన్‌రాంతోనైనా గొంతుకలిపి వుండవలసినవాడు శ్రీ రఘునాథరెడ్డి. ఈనాడు పిలుపునిచ్చే హర్షించేవారుండకపోవడమేకాదు, పరిహసిస్తారు; అవకాశవాది అంటారు.

అందరికీతెలుసు, ఇంతకాలం రఘునాథరెడ్డిగారి కాయం కాంగ్రెస్‌లో, మనసు జనతా - సి ఎఫ్ డి లో వున్నదనేది అందరికీ తెలుసు.

ఏమైనా రఘునాథరెడ్డిగారు ఈ సమయంలో ఆ ప్రకటన చేయకుండా, చీలిన స్నేహితులను కాంగ్రెస్‌లో కలిపే ప్రయత్నం చేసివుంటే ఎంతో హుందాగా వుండేది!

ఎత్తుకుంటానే మొత్తుకోళ్ళు!

జనతా-జగ్జీవన్‌రాం పార్టీలు ఏకమై పోతాయనుకున్నారు. కనీసం పార్లమెంటులోనైనా ఒకేపార్టీగా వ్యవహరిస్తాయనుకున్నారు. రెండూ నెరవేరలేదు. అంతేకాదు, నాయకత్వఎన్నికను ప్రజాస్వామ్య కాంగ్రెస్ బహిష్కరించింది! సమావేశస్థలికిపోయిన జగ్జీవన్‌రాం, ఆయన పార్టీసభ్యులు గిర్రున వెనక్కుతిరిగి వచ్చేశారు.

పార్టీనాయకత్వానికి ఎన్నిక జరుపుతామని జనతానాయకులు మాటయిచ్చారట. కనీసం సభ్యులందరి అభిప్రాయాలు తెలుసుకొని, జయప్రకాష్ - కృపలానీ గారలు నాయకుణ్ణి సూచిస్తారని చెప్పారట. అదీ ఇదీ ఏదీలేకుండా, 'ఏకం కుళంగా' (ఇది మామాట కాదు జనతాపార్టీలోని సోషలిస్టులు, జగ్జీవన్‌రాం వర్గీయులన్నమాట!) మొరార్జీని నాయకుణ్ణి చేసివేశారట. దానికి నిరసనగా జగ్జీవన్‌రాం పార్టీయులు నాయకత్వ ఎన్నికను బహిష్కరించారు.

జనతాపక్ష జయప్రకాష్ నారాయణే ఈ పని ఎందుకు చేశాడంటే — 65 మంది సభ్యులుకల్గి, అస్వస్థతతో ఆస్పత్రిలో పడుకొనివున్న శ్రీ చరణ్‌సింగ్ అజరు నిమిషంలో ఒక జాబు వ్రాసిపంపాడట నాయకత్వానికి జగ్జీవన్‌రాం నాకు యిష్టంలేదు, మొరార్జీని ఎన్నుకోండి అని ఆదేశపూర్వకంగా వ్రాశాడట. 90 మంది సభ్యులుగల జనసంఘం (జనతాపార్టీలో వీరిదే పెద్ద గ్రూపు) కూడా ఆ అభిప్రాయాన్నే వ్యక్తం చేసినట్లుంది. దాంతో జయప్రకాష్ మరియు కృపలానీ మొరార్జీని నాయకుణ్ణి చేసివేశారు. జగ్జీవన్‌రాం దీనుక వహించారు; ఆయన అభిమానులు జనతాపార్టీకి వ్యతిరేకంగా ఆగ్రహంగా నినాదాలుచేశారు. ఇది ఎంతవరకు పోయిందంటే, జనతాపార్టీ సెక్రటరీ శ్రీ రాంధన్ రాజీనామా చేసేశాడు. ఇంతకూ ఏమీలేదు—జగ్జీవన్‌రాం వ్యథానిత్యానికి ఆశపడ్డాడు, కొత్త అవతారం దాల్చాడు, చివరకు ఆశాభంగంపొందాడు! అదీ అసలు రహస్యం!

జనతాపార్టీలో అప్పుడే కలతలు ప్రారంభమయ్యాయి. రాజఘాట్ వద్ద జనతాపార్టీ సభ్యులు తీసుకున్న ప్రమాణాన్ని, 25 సాయంత్రం జరిగిన బహిరంగసభ వుపన్యాసాల్ని ఆకాశవాణిలో ప్రసారం చేయడాన్ని ఫెర్నాండెస్ వగైరాలు ఆక్షేపించారు; కాంగ్రెస్‌ను అనుకరించింది, అదే పనిని జనతాపార్టీ చేయడం బాగలేదని ఆయన విమర్శించాడు.

ఈ విధంగా ఎత్తుకుంటానే మొత్తుకోళ్ళు— ప్రారంభమైంది జనతా సర్కార్. ముందుముందు జనతా స్వార్థపరులు ఎవరు పోతారో, పాలన సాగుతుందో ఓటర్ల పశ్చాత్తాపపడి చూడక తప్పని స్థితి వుంటుందో!

★

జిల్లావార్తలు

(8వ పేజీ తరువాయి)

మనుష్య వైద్యానికే దిక్కులేకుంటే, ఇక పశువుల గిరాఫం వైద్యానికి హాస్పిటల్ ఎక్కడుంది నెస్తుంది?

స్కూలుకు మంచి భవనంవుంది; దాని నంత స్థలం వుంది. మరో 2 వేల రూపాయలు విరాళం యిస్తే, అది అప్పర్ ప్రయిమరీ స్కూలు అవుతుంది. రెండుగదులం వేసుకోవడమూ పెద్దవరికాదు ఈగ్రామస్థులకు, దాతలకు కొరవలేదు. ఐతే ఆ గండే ఎమ్మెయినా పెట్టగలరా; ఆ దాతలుమాత్రం ఆదుకుంటానే యిస్తారా?

6, 7 తరగతులు చదివే పిల్లకాయలు ఇక్కి నాలుగు కి. మీ. లోవున్న తోటపల్లి గూడూరుకు పోతున్నారు. రెండువేలాక మహాభాగ్యవంతులో అన్నల ప్రయిమరీ స్కూలోక మహాపరమా?

వెంకటగిరి విశ్వోదయ వార్షికోత్సవం

వెంకటగిరి విశ్వోదయకాలేజీ వార్షికోత్సవం 18తేది జరిగింది; ఎస్. వి. యూనివర్సిటీ అధ్యాపకులు ప్రొఫెసరు కమలనాథన్ అధ్యక్షతవహించారు. కరెస్పాండెంటు శ్రీ బి సుబ్బారాయుడు కాలేజీ వృత్తపూర్వోత్తరాలు, సాధించిన విజయాలు పేర్కొన్నారు. ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ వై. వి. సంపతిరావు విద్యార్థులు చదువుసంధ్యలు, ఆటపాటలు, సంఘసేవ వగైరాల్లో సాధించిన విజయాలను వివరించారు.

సభాధ్యక్షుడు శ్రీ కమలనాథన్ విద్యార్థుల్లో క్రమశిక్షణ, నిర్విరామ కృషిశీలంలేనిదే సాధించలేరని; వర్తమానాలు కట్టిపెట్టి గట్టిమేల్ తలపెట్టాలని ఉద్బోధించారు. ★

మాంచి రన్నింగ్ కండిషన్లలో వున్న-

8 హా. ప. 'సక్సెస్' ఆయిల్ ఇంజన్, 4''×4'' D. P. F. పంపుతోసహా–

7.5 హా. ప. 'కిర్లో' మోటార్ 4''×4'' D. P. P. పంపుతోసహా–

రిపేర్ ఖర్చేలేదు. వెంటనే అమ్మబడును.

—వివరాలకు : Ch. మల్యాద్రి – జమీన్‌రైతు

జమీన్‌రైతు

ఉగాది ప్రత్యేక సంచిక

అనివార్య కారణాలవల్ల ఆలస్యమైంది

కవిబ్రహ్మ తిక్కన బహువర్ణ ముఖపత్రంతో

నెల్లూరుజిల్లా చారిత్రక సారస్వత సాంస్కృతిక వ్యవసాయాది రంగాలకు సంబంధించిన పరిశోధనాత్మక వ్యాసాలతో

త్వరలో వెలువడుతుంది

చందాదారులకు ప్రతిఒక్కరికి పంపబడుతుంది.

దాని క్రయము వారిలెక్కన ఖర్చువ్రాయబడును.

ప్రతి: నాలుగు రూపాయలు

శరీరపు ఉష్ణోగ్రత సెల్సియస్‌లో కొలవండి

1977 ఏప్రియల్ 1వ తేదీనుంచి

సెల్సియస్ క్లినికల్ థర్మామీటరు

మాత్రమే వాడుకలో ఉంటుంది

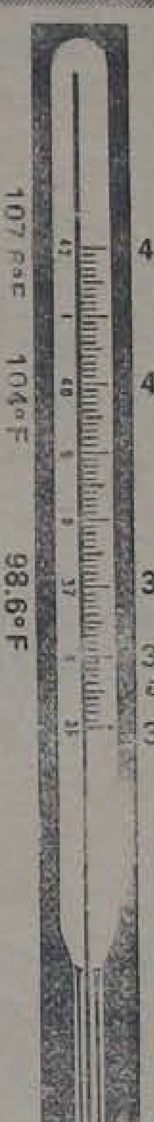

(థర్మామీటర్లను 0.1°C. కొ గుర్తి వ్రారు.)

davp-76/889

కావలెను

పిన్‌రేట్ పద్ధతిపైన పనిచేయుటకు వృత్తంగులు అవసరము.

ఇండో నేషనల్ లిమిటెడ్,
ఆంధ్రకేసరినగర్,
నెల్లూరు-4.

హరికథలు చెప్పబడును

నాట్యమయూరి

టి. సి. తారాకుమారి

భాగవతారిణి

(వాసవి దేవస్థానంవద్ద)

స్టోన్‌హౌస్‌పేట – నెల్లూరు-2.

నెల్లూరు పర్మనెంటు ఫండు లిమిటెడ్, నెల్లూరు.

ప్రకటన

పై ఫండువారు తే 11-3-1977 దినాడు జరిపిన సాంవత్సరిక సమావేశంలో 16-9-1975 తేదీ నుండి 15-9-76 తేదీకి జరిగిన సంవత్సరములో ఫండుతో లావాదేవీ జరిపిన షేరుహోల్డర్లకు వారివారి షేర్లమీద రూపాయ ఒకటికి 25 పైసల వంతున డి వి డెం డు యివ్వుటకు తీర్మానించినారు.

In the Court of the Subordinate Judge CUDDAPAH

ఐ. ఎ. 97/76 ఒ. ఎస్. 38/59

పత్తి పావయ్య –పిటీషనరు

Vs

పత్తి సత్యనారాయణ వగయిరాలు –రెస్పాండెంట్లు

5 వ రెస్పాండెంటు పత్తి వెంకటసుబ్బమ్మ వైఫ్ ఆఫ్ గరుడయ్య బద్వేలివారికినోటీసు

దావాలోని అకౌంట్సు చూచుటకు జడ్జిటరును కమీషనరుగా నియమించ కోరచు పిటీషనరు దాఖలుచేసిన పై పిటీషను 5 వ రెస్పాండెంటు నోటీసు నిమిత్తం తే 5-4-1977 దిన వాయిదా వేయనైనది. 5 వ రెస్పాండెంటు 5-4-77 తేది పెట్టి వారి ఎదుట ఉదయం 11 గం. హాజరు ఆక్షేపణలు తెలుపుకోవలెను. లేనిచో ఎక్స్‌పార్టీగా తీర్మానించబడును

—టి. రాధాకృష్ణయ్య,
పిటీషనరు అడ్వకేటు

ఆవు–దూడ పోయినవి

నా తాలూకు కర్రిబట్టల ఇలువు కొమ్ముల ఆవు, దానితోపాటు కర్రెబట్టల కోడె దూడను మేతకొరకు రాపూరు తాలూకా కోటపల్లెకు తోలగా అప్పటు ఇటీవల అవి తప్పిపోయినవి. వాటిని చూచి తెలిసినవారు నాకు తెలియజేసినయెడల బహుమతి ఇవ్వగలవాడను. పోలీసు రిపోర్టుకూడ యిచ్చియున్నాను.

కోడూరు వెంకటరమణారెడ్డి
పాపిరెడ్డిపాళెం – నెల్లూరు తాలూకా.

WANTED

Mining Engineer with Dhanbad Diploma, for a Mica Mining Company in Gudur, Nellore District.

Interested Persons-
Contact Post Box No. 259
ZAMIN RYOT
Nellore (A. P.)

నెల్లూరు ఎన్నిక ఫలితాలు

(౨వ పేజీ తరువాయి)

మంత్రి వెంగళరావు పదేపదే చెప్తుంటే, అది నమ్మేశ తెలివితక్కువవాళ్ళు ప్రజలు అనిపించింది. పోలింగు తర్వాత పది ఓట్లు యినా జనతాకు పోతాయని అధికారవర్గాలు వారే అంచనా వేశారు. డెక్కంపూరోజు ఐదైనా పోతాయన్నారు. అటువంటి వొక్కటే పోయింది. దక్షిణాది జనతా నాయకుడైన శ్రీ నీలం సంజీవరెడ్డి, రాయలసీమలో వున్న కాంగ్రెస్- ముఖ్యమంత్రి విద్వేష వాతావరణంలో 30 వేలతో గెలవడం ఒక గెలుపు కాదా? ఏమైనా సంజీవరెడ్డి దక్షిణాదికి 'ఏకైక' నాయకుడయ్యారు!

ఇక తెనాలి, ఒంగోలు వస్తు ధర ఎవరికీ అతీగాదు జవరిలో పడిపోయిన ఓట్ల మెజారిటీ! శ్రీ యూనాదిరెడ్డి ఛీఫ్ ప్రతిజ్ఞ చేశారంటే దానిమీద విసుర్లిస్తూ మాకు పది స్థానాలా వద్దాయి. తిరుపతి లో కాంగ్రెస్ గెలుపొందిన ఆ వెంకటేశ్వర స్వామి కూడా కలగని వుంటాడు ఈ విధంగా అందరి అంచనాలను, అభిప్రాయాలనుతారుమారుచేశాయి ఎన్నిక ఫలితాలు.

కాంగ్రెస్ ఈ విశేష ఆధిక్యతకు దోహదమిచ్చిన వర్గాలవారెవరు? హరిజన గిరిజన బలహీనవర్గాలవారు బిలబిలా చేశారు; మార్క్సిస్టులు వెనుకంజ వున్నారనుకున్నారు. మార్క్సిస్టులు సమ్మెకంతో పోలింగుస్టేషనుకు తీసుకుపోయినా కూడా ఆదుకునే ఆశావించారు. పైన పేర్కొన్న కాంగ్రెస్ వ్యతిరేక వర్గాలలో కాంగ్రెస్‌కు ఓటువేసే సాంప్రదాయాన్ని వదలలేని కొందరి ఓటు వర్షంపడ్డాయి. ఆవెన్నికాకుండా, చీకు స్థితంటే ఎక్కువగా, అంతులేకుండా, అందరూ అందకుండా, పూటుకు దొరక్కుండా తిరగాల్సిగా వచ్చే ఓట్లు నాయి. అవేవో కాదు — స్త్రీల ఓట్లు; స్త్రీ జాతి అభిమానంతో ఇందిరాగాంధీకి గట్టిగా అండగా నిలవడమే కాంగ్రెస్ లక్షల మెజారిటీకి కారణం. భక్తులు తాము జనతాగదా, తమ అర్థాంగులూ తమదారినే నడస్తారగదా అనే భరోసాతో ఫలానా బొమ్మమీద ముద్రగొట్టమని చెప్పలేదు. అమ్మగార్లుమాత్రం గట్టిగా గుర్తుపెట్టుకున్నారు! కాంగ్రెస్ అనూహిత ఆధిక్యతకు యింతకంటే ప్రబలమైన కారణం వుండదని మా వూహ. ఇందిరాగాంధీ పేద బలహీనవర్గాల, స్త్రీ హృదయాలను అంతగా దోచుకొన్నదనే అనుకోవాలి.

> ### వృద్ధులకే ఓటు లేదట!
>
> వృద్ధ కాంగ్రెసువాది, 'వర్మ భూషణు'డు శ్రీ వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య కుటుంబసభ్యులకు ఓటు లేకుండా పోయిందట. ఆయన కొక్కరికే ఓటు వుండినట్లుంది.
>
> రాఘవయ్యగారు వుంటున్న రామమూర్తి వీధిలో చాలామంది పేర్లు ఓటర్లలిస్టులో అదృశ్యమయ్యాయట. కొత్తగిర్భ్యంపుండి, ఆ త్రుపాలర్ధ్వ వారిపేర్లు తప్పిపోయాయంటే అర్థం వుంది. కాని దాదాపు 40 ఏళ్ళుగా ఆ వీధిలోనే సొంత యిళ్లలో వుంటున్నవారు, లాయరు శ్రీ వాదారి కళ్యాణసుందరం వంటి వృద్ధులుకూడా ఈఎన్నికల్లో ఓటర్లు కాలేక పోయారంటే ఆ లిస్టులెంత అస్తవ్యస్తంగా వున్నాయో ఊహించుకోవచ్చు.

ఉత్తరాదిన కాంగ్రెస్ తుడుచుకుపోవడానికి; దక్షిణాదిన తిరుగులేకుండా రావడానికి శ్రీజగజీవన్‌రాం వూహలో ఎమర్జెన్సీ దుష్ఫలితాలు దక్షిణ రాష్ట్రాలు అంతగా గురికాకపోవడమేనని అయనన్నారు. అది కొంతవరకు యథార్థమే. కుటుంబనియంత్రణ బలవంతపు ఆపరేషన్ల దుష్కృత్యాలు లేవనేగాక; ఎమర్జెన్సీ వ్యతిరేక నాయకులను జైళ్లలో పెట్టిందనే కోపం యిక్కడా తీవ్రంగానే వుండినాయిగదా!

కాంగ్రెస్‌కు అనూహితమైన వూపు రావడానికి కారణాలు వూహించుకోవలసిందే కాని, స్పష్టంగా చెప్పగలిగేవారుండరేమోనని పిస్తుంది!

. . .

ఓట్ల వివరాలను కొంత పరిశీలిస్తాం. 1971 లో ఏడుమంది అభ్యర్థులు; ఈసారి ముగ్గురే. 1971 లో జనసంఘం (మహాత్రగా టాటమి అభ్యర్థి) కాంగ్రెస్‌కు ప్రధాన ప్రత్యర్థి; సి. పి. ఐ. అభ్యర్థికూడా వుండినాడు. గత వర్యాయంకంటే ఈసారి ఎక్కువ ఓట్లు పోలయ్యాయి. 1971 లో 347891 ఓట్లు పోలైతే, ఈసారి 411636 పోలయ్యాయి; అంటే ఈసారి 63745 ఓట్లు ఎక్కువగా పోలయ్యాయన్నమాట. కాంగ్రెస్ అభ్యర్థికి గత పర్యాయంకంటే 36619 ఓట్లు ఎక్కువ పోలయ్యాయి; ఈసారి 272267 వస్తే, గత పర్యాయం 235658 వచ్చాయి. కాని మెజారిటీమాత్రం గత పర్యాయంకంటే 31092 ఓట్లు తగ్గాయి. 1971 లో కాంగ్రెస్ అభ్యర్థి మెజారిటీ 173934 యితే, ఈసారి 142842 మాత్రమే. జనతాగారి కాంగ్రెస్ మెజారిటీ తగ్గడానికి కారణం కావచ్చు.

శాసనసభా నియోజకవర్గాల వారీగా 1977, 1971 ఎన్నికల్లో కాంగ్రెస్ అభ్యర్థికి వచ్చిన మెజారిటీ ఓట్లను దిగువ యిస్తున్నాము—

	1977	1971
[illegible]ల్లూరు	21677	27046
కోవూరు	21662	26275
ఆత్మకూరు	13111	25153
రాపూరు	20860	26148
నెల్లూరు	10665	26926
సర్వేపల్లి	31168	25866
గూడూరు	23775	16492

ఈ అంకెలనుబట్టి సర్వేపల్లి, గూడూరు నియోజకవర్గాలలో తప్ప, తక్కినఐదు నియోజకవర్గాలలో కాంగ్రెస్‌కు గత పర్యాయంకంటె ఈసారి తక్కువఓట్లు వచ్చాయి. ఆ తక్కువ నెల్లూరులో 16 ఆత్మకూరులో 12 వేలు రావడం గమనార్హమైన విషయం. నెల్లూరుసరే ఆ తాగాలి ఎక్కువగావుండిన టవున్ సీటు. పైగా తక్కువ పోలింగు; మరి ఆత్మకూరులో అన్ని తగ్గడానికి కారణమేమోమరి!

. . .

స్వతంత్ర అభ్యర్థి శ్రీ ఆదూరుపల్లి రమణయ్య ఎం. ఎ. మరీ పోలంగా విఫలమయ్యాడు. చెడిపోయిన్ని ఓట్లు కూడా ఆయనకు రాలేదు. 1648 ఓట్లు చెడిపోతే, రమణయ్యగారికి వచ్చిన మొత్తం ఓట్లు 9946 మాత్రమే! విద్యావంతులైనా ఓటు చేస్తారనే ఆశతో డిగ్రీ వేసుకున్నారు; జగజీవన్‌రాంగారి తగిలించుకుననే ఇద్దేశ్యంతో ఆయన పేరు వుపయోగించుకున్నారు; జనం కాంగ్రెసు- జనం మార్క్సిస్టులకు యివ్వదలుచుకుంటే వాళ్ళు తనకు ఓటిస్తారని ఆశపడ్డారు; కుల ప్రవక్తగా వారి ఓటునైనా ఆర్థించవచ్చని అరుంధతీయులు ప్రకటించుకున్నారు—గాని ఓట్లమీద ఈ మంత్రాల ప్రభావం ఏమీ పడలేదు. కాంగ్రెస్ - జనతా మధ్య స్వతంత్ర అభ్యర్థి ఒకరున్నారనే సంగతే ప్రజలు గమనించలేకపోయారు! రమణయ్య మంచివాడు పాపం, పదవిమీద ఆశతో రెండు పార్టుల ఓటమిని పొందాడు!

స్వతంత్రులకు స్థానములేదని ఈ ఎన్నికలు పాఠం చెప్పాయి. ఆరోగ్యకరమైన పరిణామం యిది.

. . .

అఖండంగా అదృష్టవంతుడైన కాంగ్రెసు అభ్యర్థి శ్రీ కామాక్షయ్యకు మా అభినందనలు తెల్పుతున్నాము. అదృష్టవంతుడని ఎందుకంటున్నామంటే, రెండవసారికూడా సులభంగా లోక్‌సభకు ఎన్నికైనందుకే కాక; కాంగ్రెసు అధికారానికి రాలేకపోయినందువల్ల ఆశాభంగానికేమీ లేనందుకు కూడా!

★

అన్నపూర్ణ చేతిలో స్వర్ణపాత్ర

దేశం మొత్తంమీద అదనంగా 50 లక్షల హెక్టార్ల విస్తీర్ణంలో అదనపుసాగు సాధించాలని భారతజాతి సంకల్పించింది. ఐదో ప్రణాళికాకాలంలో యిక్కడ మన రాష్ట్రంలో 9 లక్షల హెక్టారుల వరకు యీ లక్ష్యాన్ని సాధించడానికి ప్రభుత్వం కృషిచేస్తున్నది:

నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టుకు ప్రపంచ బ్యాంకునుంచి 14½ కోట్ల డాలర్ల ఆర్థిక సహాయం లభిస్తున్నది ఈ సంవత్సరం ప్రణాళికలో మనం 18 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించాం: ఇంకా పెంచుకోవచ్చుకూడా. రానున్న అయిదేండ్లకాలంలో యీ ప్రాజెక్టు పూర్తిచేసి దీనిక్రింద 11 లక్షల ఎకరాలకు అదనంగా నీరు అందించవచ్చు:

మధ్యతరహా ప్రాజెక్టులు 14 కొత్తవి యీ ఏడాది ప్రారంభిస్తారు. వీటివల్ల 1,48,000 యెకరాలకు సాగు నీరు అందుతుంది చిన్నతరహా ప్రాజెక్టులమీద చేస్తున్న ఖర్చు గత మూడేండ్లలో మూడురెట్లు పెరిగింది..

1973-74 సంవత్సరంలో సేద్యపు నీటిపారుదలకోసం రూ 21.61 కోట్లు మాత్రమే కేటాయించు న్నాం. ఈ ఏటి కేటాయింపు రూ. 71.30 కోట్లు ఇది యింకా పెరిగే అవకాశం వుంది

మన రాష్ట్రం అన్నపూర్ణ అని పేరుగాంచింది. అహారధాన్యాల ఉత్పత్తి, ధాన్యసేకరణ రాష్ట్రంలో అయేటికాయేడు పెరుగుతున్నాయి. ఈ ఏడు యింతవరకు 12 లక్షల టన్నుల ధాన్యం సేకరించగలిగాం. అక్టోబరు నాటికి మొత్తం 14 లక్షల వరకు పెరుగుతుంది. సుమారు 10 లక్షల టన్నుల ధాన్యం కేంద్ర ప్రభుత్వ నిల్వలకు అందించింది, మన సోదర రాష్ట్రాల ప్రజల అవసరాలు తీర్చడానికి మనం సిద్ధంగా వున్నాం.

అన్నపూర్ణ అనే పేరు నిలుపుకుందాం. దేశానికి ధాన్యం స్వర్ణపాత్రలతో అందిద్దాం.

సమాచార పౌర సంబంధశాఖ - హైదరాబాదు.

Matter No 24/76-77

శివారెడ్డి పద్యాలు

ఇందిరాగాంధీ

ఉత్తరప్రదేశకున్నట్ల కలకాయ
సందుజూసుకొని యిందిరమను
దించివారుగద్దె, ముంచారురాకొంప
మందిచాలకాం మందు వుంది!

నమ్మక ద్రోహము
ఆమ్మక్కయు బావ వీరు కూల్చేశారే
కొమ్మారెమ్మల ఫలభరి
తమ్మగు చిరుమావికల్పతరువును అయ్యో!

చిన్నకోమె ఢిల్లీకి పోననము, తల్లి
ఢిల్లీ పేదసాద యెల్లప్రజలు,
అవుదూడ కట్టి హతమార్చివేశారు
ఇద్దరు పెద్దమద్య యిండియాకు

మునుపురా లేదు ముందంటపేసింది
అన్నిరంగముల్లో అంతో యింతో
యిచ్చెడ్డ, చెడినవాడువెవడు ఈరాజ్యంలో
ఇందిరగాంధిదైన యేలుబడిలో?

ఆంధ్ర ప్రముఖ అభ్యర్థిగానీవు
గలిచి పోతేస్తే నీవు గెలుపు
జాయ మిత్రులాది కపటపన్నాసుల్ను
నమ్మి మోసపోతివమ్మ నీవు!

అలికిబొయ్యానీవు అందర్ని పగజేసు
కొంటి పెల్లుగాల్చుకొంటి కొర వి
ధంగ వెప్పటవగు, తనుజాలనుండు ఏం
టా? యింతజేసి పూరపేటె!

వచ్చకున్నదూది నారాయణయ్యేడ
యిండియాప్రధాని యింది రేడ?
రైవలిన్నయాన్ని దప్పించ యెవరబ్బ
తరము లాభమేమి తరచి స్వామి!

విష్ణుగాడు తర్వాలో కెప్టెన్ రాము
ఎగ్రికల్చర్ మన పుడేరుగాను,
పూవుకల గొప్ప మేకవర్యామాను
కాలంకలిసివస్తె కనుదెస్తె

పర్మనెంటు గాడు ప్రైమినిష్టరిప్పు
పూడిపోతెనేమి పంటయేమి?
నీమరాజనీతి నీదై కొస్తే ల్లు
ప్రాతిపదిక దేశపాలకులకు

ఆంధ్ర ప్రశస్తి

ఆంధ్రలోనప్రజలు అందరూకాంగ్రెసు
అవుదూడె మావె అన్నివోట్లు
తెలుగుజాతి ఖ్యాతి తెల్పితేటలు లేవు,
మారుమూల ప్రజల తీరువేరు!

దీటుయెవరు నీకు దేశానికి నాంటలో?
ఎవరు నీకుసాటి యేలికల్లో,
అన్నిటిల్లోనీదె అగ్రగామి నాలమ్మ,
ఆంధ్ర, నీ ప్రశస్తి అగణితమ్ము

మా గ్రామ హరిజన గిరిజన

హరిజన గిరిజన కులాల
పరవాలా ఆవుదూడ పార్టీ గెలుపుం
కొంతైమందును దూకిరి
పరువు గలిచె వారివల్ల, ఫస్టుక్లాస్యా!

అవుదూడ జండ ఆవిష్కరించాను
ముందుకొచ్చి మొట్టమొదట నిద్దె
పైన, 'కాల్లుముసు' ఫస్టుగా కాంగ్రెసు
యిచ్చెదు జండ యిచ్చి తన కు!

ఏ. కె. గోపాలన్

మరుపురాని వ్యక్తి మార్క్సిస్టుపార్టీకి
కుడిభుజమ్ము ఎర్రలీడరమ్ము
కంపించెను పదవి కాంగ్రెసువారాంలో
కలలిపోయె దీని దాను లేదు!

'నిశాంత్'లో లేని సాంఘిక దృష్టి, చిత్తశుద్ధి 'చిల్లర దేవుళ్ల'లో వుంది!

స్వాతంత్ర్యానికి పూర్వపు- 1930, 45 మధ్యకాలంనాటి-తెలంగాణా సామాజిక వ్యవస్థను, నిజాం పాలనలోని జాగీర్దార్ల దౌర్జన్యాలను, సామాన్యుల స్థితిగతులను ఇతివృత్తంగా కలిగిన రెండు చిత్రాలను ఇటీవల చూడాడం జరిగింది. ఒకటి-శ్యామ్ బెనెగల్ దర్శకత్వంలో హిందీలో నిర్మింపబడ్డ 'నిశాంత్'; నెల్లూరు ఫిల్మ్ సర్కిల్‌వారు ఈ మధ్యనే నెల్లూరులో ప్రదర్శించారు. మరొకటి-బాపిరాజు ప్రొడక్షన్స్ అనే కొత్త సంస్థ నిర్మించిన తెలుగు చిత్రం 'చిల్లర దేవుళ్ళు'; నెల్లూరులో విడుదలై వదిరోజులైనా ఇంకా ఆడుతూ పోతుంది.

'నిశాంత్' మీద ఇప్పటికే చాలా చర్చ జరిగింది. రంగనాయకమ్మగారు అందులో సామాజిక దృష్టి-నీ మార్క్సిస్టు దృక్పథం కానీ లేదని విమర్శించారు. మరికొందరు తీవ్రంగా ప్రతిఘటించారు; మరికొందరు సమర్థించారు. ఏమైనా, ప్రేక్షకులలో ఇంతటి సంచలనాన్ని, సుదీర్ఘమైన వాదప్రతివాదాలను రేకెత్తించిన చిత్రం మరొకటుండదేమో! అయిన్నూ తో సంబంధం లేకుండా, 'జమీన్ రైతు' కూడా 'నిశాంత్' మీద రెండు సమీక్షలు ప్రచురించింది.

తెలంగాణా ప్రాంతంలో జరిగిన ఒక యథార్థగాథ 'నిశాంత్'కు ఆధారమని ప్రకటించుకొన్నారు. 'చిల్లర దేవుళ్ళ'కు దాశరథి రంగాచార్యులు రాసిన నవల ఆధారం.

ఒక చిన్నపల్లెలో నల్గురు సోదరుల జాగీర్దారు కుటుంబం వుంటుంది. ఆ ఊర్కి కొత్తగా ఒక టీచరు వస్తాడు. అతని భార్యసుశీలను జాగీర్దారు సోదరులు అపహరించుకపోయి, మానభంగం చేస్తారు. టీచరు ఊళ్లో అందరికీ చెప్పుకొంటాడు. ఎవరూ నోరెత్తరు. పట్నం వెళ్ళి అధికారులకు, లాయరుకు చెప్తాడు; ఐనా ఫలితం లేదు. టీచరు నిల్లుదేరి దిక్కుతోచక తిరుగుతుంటాడు. సుశీల జాగీర్దార్ల అధీనంలో, వారి ఉంపుడుగత్తెగా జీవిస్తుంటుంది. ఒకరోజు ఆమె దేవాలయానికి వచ్చినప్పుడు టీచర్ను చూస్తుంది. అసమర్థుడవని నిందిస్తుంది. తర్వాత అతను ఆ దేవాలయం పూజారితో కలిసి, గ్రామస్థులను సమీకరిస్తాడు జమీందార్ల మీద తిరుగుబాటు చేయమని 'విప్లవం' లేవదీస్తాడు. టీచరు, పూజారి నాయకత్వంలో గ్రామస్థులందరూ జమీందార్ల మీద తిరగబడి, వాళ్ళను హతమారుస్తారు. జమీందారు సోదరులలో చివరివాడు-అతడే మొదట సుశీలమీద కన్నేసినవాడు, చెడిదిన వాడూ-తనభార్యను దేవిడీలోనే, గ్రామస్థుల బారిన వదిలేసి, సుశీలతో పలాయనమవుతాడు. వాళ్ళిద్దరూ కొండమీద తలదాచుకొనివుండగా గ్రామస్థులు వెళ్ళి వాళ్ళను మట్టుబెడతారు. – ఇదీ 'నిశాంత్' కథ.

శ్యామ్ బెనెగల్ 'అంకుర్'కు దీనికి ఇతివృత్తంలో పెద్దతేడాలేదు. తెలంగాణాలో భూస్వాములు అమాయకులైన స్త్రీలను చెరచడం, అని ప్రజలలో తిరుగుబాటుకి దారితీయడం-ఇదే ఈ రెండు చిత్రాలద్వారా శ్యామ్ బెనగల్ ప్రతిబింబింపదలచుకొన్నది. అనాటి తెలంగాణాలోని జాగీర్దార్లు సామాన్య స్త్రీలపై చేసిన అత్యాచారాలు మానవత్వానికి ప్రజలలో కల్గిన అసహ్యం కృష్ణమంగా మొలకెత్తిందని ఈ రెండు చిత్రాలూ చెబుతాయి. దీన్ని సామాజికావగాహనతోనూ, చారిత్రక దృష్టితోనూ పరిశీలించాలి.

తెలంగాణా ప్రజలు జీతాలను జాగీర్దార్ల భూస్వాములు, కరణాలేవారు అనేకవిధాలుగా దోపిడీచేశారు; వాళ్ళ ధన మాన ప్రాణాలను గశ్వం దోచుకొన్నారు. ఐనా ఆ సామాన్యులు అన్నిటికి తలవంచారు; చైతన్యరహితంగా బానిస బ్రతుకు గడిపారు. తిరుగుబాటు జరిగే సందర్భంలో కదలిక రావడానికి అవసరమైన పరిస్థితులు చిత్రంలో వుండాలి. అవి 'నిశాంత్'లో కనబడవు.

సుశీలను జాగీర్దార్లు చెరిచిన సంఘటన ఒక్కటే గ్రామస్థుల తిరుగుబాటుకు కారణంగా చూపబడింది. వారి దైనందిన జీవితాలను జాగీర్దార్లు ఏ విధంగా అణగద్రొక్కింది, ఎట్లా దోచుకొన్నదీ స్పష్టం చేయలేదు. గ్రామస్థులలో అసహనం విస్ఫోటనానికి, అది విప్లవానికి దారితీయడానికి ఒక్క సెక్స్ మాత్రమే కారణంగా తీసుకోవడంలో దర్శకుని సామాజికావగాహన లోపించింది. ప్రజలను గస్పహాయులను చేసి, అన్ని వైపుల నుంచి, అన్ని విధాలా వాళ్ని ముట్టడించి, ఉక్కిరి బిక్కిరిచేస్తే-

సినిమా

విధిలేని పరిస్థితులలో మాత్రమే వారు తిరగబడతారు. అటువంటి సన్నివేశాలు చిత్రంలో లేవు.

స్త్రీని చెరచడమన్నది ఆ గ్రామంలో సుశీలతోనే ప్రారంభం కాలేదు. అంతకుముందు ఎందరో స్త్రీలు జాగీర్దార్ల దౌర్జన్యానికి మౌనంగా తలలొగ్గారని దర్శకుడే చెప్తాడు. మరి ఆ ఊరికి కొత్తగా వచ్చిన టీచరుకు, నిర్లక్ష్యంచేసినకుజరిగే అవమానమే జరిగితే, అదివారిలో స్పందనకు ఎట్లా కారణం కాగలదు?

అస్పందన అయినా సహజంగా కల్గింది కాదు. టీచరు, పూజారి ఉపన్యాసాలిచ్చి జనాన్ని ఉత్తేజపరిస్తే ఆ రాళ్ళలో చైతన్యం కల్గిందట! టీచరు సరే, తనకు అన్యాయం జరిగిందికాబట్టి తిరుగుబాటు లేవదీశాడు. పూజారి ఎందుకు కలిపాడతనితో? దేవాలయంలో నగలు జాగీర్దార్లు దొంగలించారు గనుక-అనుకొందాం. అంతే, అది జరిగిన తర్వాత అతను గ్రామస్థులతో చెప్పుకొన్నట్టుగానీ, వాళ్ళ సహాయమర్థించినట్టుగానీ చూపలేదు. ఆ సంఘటన తర్వాత జాగీర్దారు వరొక స్త్రీని చెరుస్తారు. అప్పుడూ కదిలేదు టీచరు చైతన్యవంతుడు గనుక, అతనిద్వారా పూజారి తిరుగుబాటు లేవదీశాడని అనుకొన్నా టీచరులో చైతన్యం వచ్చింతో ప్రయత్నాలు విఫలమై తిరిగిరావడంతోనే నిద్రపోయింది. మళ్ళీ సుశీల ధిక్కారంతోనే అతను పగసాధింపుకు పూనుకుంటాడు!

పైగా పూజారి మతానికి సంకేతం. అతనిద్వారా సమాజంలో తిరుగుబాటు రావడం అసంభవం కదా?

దిక్కులేక సుశీల జాగీర్దారుతో వెళ్ళిపోతుంది. అతనికి ఉంపుడుగత్తెగా వుండడాన్ని అసహ్యించుకున్న స్త్రీ, అతని సాన్నిహిత్యంలో పగతీర్చుకోవల్సింది పోయి, అతనితో ఇష్టంగా 'కేదిపో'తుంది. ఆమెలో అంతటిమార్పు కలగడానికి కారణాలేవీ చూపలేదు. టీచరుతో ఆమె కాపురం సుఖంగా ప్రేమగా సాగింది; బిడ్డపట్ల, భర్తపట్ల అనురాగంవుంది. తన శీలాన్ని చెరిచిన జాగీర్దారు అంటే అసహ్యమూ వుంది. అటువంటి స్త్రీ పగ తీర్చుకొంటుందే కానీ, పరిస్థితులతో రాజీపడదు. సుశీల పాత్రను దర్శకుడట్లా రూపొందించడం వంటే, అతనికి స్త్రీజాతిమీద ఏమాత్రం సానుభూతి లేదనిపించకమానదు, మానసిక తత్వం పట్ల ఎటువంటి అవగాహనాలేదని కూడా అనుకోవాలి. ప్రేక్షకులను ఆశ్చర్యంలో ముంచే ముగింపుకోసం దర్శకుడు ప్రయత్నించాడేగానీ, కథ, పాత్రలు ఏ మలుపు తిరుగుతాయన్నది పట్టించుకోలేదు.

మొత్తమ్మీద శ్యామ్ బెనెగల్‌కు సెక్స్-పట్ల గాఢమైన వున్నంతగా సామాజిక దృక్పథం లేదని, అతనిది సామాజిక దృష్టి అనే ముసుగు వేసుకున్న సెక్స్ చిత్రాలని 'నిశాంత్' మరోసారి నిరూపించింది. పైగా అతనిలో చారిత్రక దృష్టికూడా లేదు. 1930-45 మధ్యకాలంలో తెలంగాణాలో నిజాం పాలనకు వ్యతిరేకంగా జరిగిన ప్రజా ఉద్యమం ఛాయలైనా ఈ చిత్రంలో కానరావు.

ఇక 'చిల్లర దేవుళ్ళు' - ఇందులో 'నిశాంత్'లో లేని సామాజిక దృక్పథం వుంది. శ్యామ్ బెనెగల్‌లో లేని చిత్తశుద్ధి ఈ చిత్రం దర్శకుడు టి. మాధవరావులో వుంది.

'బాన్చను, కాల్మొక్కుతా' నాటి తెలంగాణా కథ యిది. ఆ గ్రామంలో దొర, పటేలు చెయ్యని దుర్మార్గాలు లేవు. రెండు చింతకాయలు కోశాడన్న నేరానికి ఒకణ్ణి కాల్చేస్తాడు 'దొర'. లంబాడీ వాళ్ళ పొలాలను మరొకరికిచ్చి, అతనివద్ద, లంబాడీలవద్ద లంచాలు తిని, కడకు లంబాడీలు తిరుగుబాటు చేసేసరికి పోలీసును పిలిపించి, వాళ్ల మానప్రాణాలను హరిస్తాడు కరణం. దొరయింటికి సంగీతం నేర్పుటకుగా వచ్చిన సారంగపాణి ఊళ్ళో జరుగుతున్న దౌర్జన్యాలను, దొరవారి యింట్లో సింగా పడివున్న 'అడపాప'ను చూస్తాడు. దొరకూతురు అతన్ని ప్రేమిస్తుంది. కడకు దొర క్యాన్సరుకు బలిఅవుతాడు; కరణం, జైలు నుంచి తిరిగివచ్చిన లంబాడీల కోపాగ్నికి గురి అవుతాడు.

ఇందులో లంబాడీల తిరుగుబాటు సహజంగా ఏర్పడింది. తమ కడుపుకొట్టి, తమ స్త్రీలను చెరిచి, నిర్దాక్షిణ్యంగా కాల్చిచంపడమేకాక, కడకు తమనే జైలుకు పంపితే వాళ్ళు ఎదురు తిరిగారు; పగ తీర్చుకొన్నారు; కరణాన్ని చిత్రవధచేసి, శవం మీద ఉమ్మేశారు. అంతటి అన్యాయానికి గురి అయ్యారు గనకనే, వాళ్ళలో తిరుగుబాటు తత్వం అనివార్యమైంది. అది ఉపన్యాసాలతో వచ్చింది కాదు. యథేచ్ఛగా వచ్చింది; సహజంగా వచ్చింది. అదీ 'నిశాంత్'కు 'చిల్లరదేవుళ్ళ'కు తేడా!

ఇక 'చిల్లరదేవుళ్ళు' చిత్రాన్నిగూర్చి చెప్పుకోవలసింది చాలావుంది. అది జనాన్ని ఆకట్టుకోలేకపోయిన చిత్రం; సినీమావారి పరిభాషలో 'ఫ్లాప్' చిత్రం. ఐనా అదొక విశిష్టమైన చిత్రం; నిజమైన, సహజమైన సామాజిక చిత్రం. అందులో లోపాలున్నాయి; ఐనా ఆ ప్రయత్నం అభినందనీయం. అలస్యమైనా ఫర్వాలేదు, 'చిల్లర దేవుళ్ళు' సమీక్ష పైవారం. —గోపి. ★

ON SALE
READ
Swarajya Annual
తిరుపతి దేవస్థానంవారి
"వంద గమనుట" వెలువడినది
—దొరకునచోటు—
ది మెట్రోపాలిటన్ న్యూస్‌హౌస్
ఫోన్ : 1905
ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు.

కందుకూరు సబార్డినేటు
జడ్జి కోర్టులో
E. P. No. 76 of 1974
O. S. No. 25 of 1970

మాదాల సుబ్బమ్మ వగైరాలు
-వాదు (డి. హోల్డరు)
Vs
మాదాల లక్ష్మీనరసు వగైరాలు
-ప్రతివాదులు (జె. డిలు)

— వేలం ప్రకటన —

ప్రకాశంజిల్లా, కందుకూరు తాలూకా కొండముడుసుపాలెం గ్రామంలో 1 వ ప్రతివాదికి హక్కు అనుభవంగల యీ క్రింది షెడ్యూలు దాఖలా స్థిరాస్థిని తే 14—4—1977 దిన పై కోర్టులో పగలు 11 గంటలనుండి బహిరంగముగా వేలం వేయబడును. పాటదారలు వచ్చి వేలంపాటలో పాల్గొనవచ్చును.

— షెడ్యూలు —

1) నెం 4 రు పట్టా కోరుమెట్ట సర్వే నెం. 18/1 ఎరు యు 4-11 సెంట్లలో యు 0-46 ట్లలో యు 0-19½ సెంటు గల భూమికి హద్దులు- [తూ] ఈ సర్వే నెంబరున మాదాల వెంకటేశ్వర్లు భూమి [ద] మాదాల కొండయ్య వగయిరాల భూమి [ప] యీ సర్వే నెంబరున కోల నరసింహం భూమి [ఉ] పొడపాటి కోటయ్య భూమి డి. హోల్ క్రయం : రు 50-00
అమీనా క్రయం : రు 156-00

2) నెం 86 రు పట్టా కోరుమెట్ట సర్వే నెం 120/10 రు యు 0-25 సెంట్లలో యు 0-3½ ట్లు గల భూమికి హద్దులు- [తూ] గొంది సుబ్బయ్య భూమి [ద] మాదాల వెంకయ్య భూమి [ప] రోడ్డు [ఉ] మాదాల శింగయ్యభూమి. డి హోల్ క్రయం: రు 10-00 అమీనా క్రయం రు 20

3) నెం 4 రు పట్టా కోరుమెట్ట సర్వే నెం 18/1ఎ యు 4-11 ట్లలో యు 0-36½ సెంట్లుగల భూమికి హద్దులు- [తూ] యీ సర్వే నెంబరున మాదాల వెంకటేశ్వర్లు భూమి [ద] మాదాల కొండయ్య భూమి [ప] తోకల నరసింహం భూమి [ఉ] మాదాల లక్ష్మీనరసు భూమి. డి. హోల్ క్రయం : రు 60-00, అమీనా క్రయం: రూ 218-00 లు.

4) నెం 155/2 రు సర్వే కోరుమెట్ట యు 4-62 ట్లలో యు 0-19 సెంట్లుగల భూమికి హద్దులు- [తూ] ఈ సర్వే నెంబరున కొండముూరు సుబ్బయ్య భూమి [ద] మాదాల శింగయ్య భూమి [ప] గొంది సుబ్బయ్య భూమి [ఉ] మాదాల వీరాస్వామిభూమి. డి.హోల్ క్రయ : రు 30-00 అమీనా క్రయం: రు 114-00.

5) నెం 120 రు పట్టా కోరుమెట్ట సర్వే నెం 185/4 రు యు 0-68 సెంట్లలో యు 0-45 సెంట్లు గల భూమికి హద్దులు- [తూ] వంకకాల్వ [ద] ఈసర్వే నెంబరున పొడపాటి వీరాస్వామి భూమి [ప] చెరుకూరు సుబ్బయ్య భూమి. [ఉ] ఈ సర్వే నెంబరున సామినేని సుబ్బయ్య భూమి. డి. హోల్ క్రయ : రు 55-00. అమీనా క్రయం : రు 187-00.

[6] నెం 347 రు పట్టా కోరుమాగాణి సర్వే నెం 536/2 రు యు 0-96 ట్లలో యు 0-40 సెంట్లు గల భూమికి హద్దులు- [తూ] షేక్ మౌలాసాహెబు భూమి [ద] మాదాల లక్ష్మీనరసుభూమి [ప] ఇటూరి వీరాస్వామి భూమి [ఉ] మాదాల లక్ష్మీ నరసు భూమి డి.హోల్ క్రయం: 75-00 అమీనా క్రయం : రు 320-00.

7) నెం 42 రు పట్టా కోరుమెట్ట సర్వే నెం 6/1 రు యు 2-93 ట్లలో యు 0-07 సెంట్లు గల భూమికి హద్దులు- [తూ] ఈ సర్వేనెంబరున పాకల కొండయ్య భూమి, [ద] చెరువు [ప] దామా అంకయ్యభూమి [ఉ] మాదాల వెంకటేశ్వర్లు భూమి. డి. హోల్ క్రయం : రు 200-00 అమీనా క్రయం : రు 680-00.

8) పైలో గ్రామంలో పంచాయతీబోర్డు అసెస్మెంటు నెం 2/6 రు గ్రామకంఠం సర్వే నెం 698 రు 8 వ వార్డులో 10 వ నెం గల పెంకుటిల్లు వరండాకు హద్దులు- [తూ] మండవల్లి వెంకటస్వామి యిల్లు, [ద] మాదాల లక్ష్మీనరసు యిల్లు [ప] మండవల్లి వరపయ్య యిల్లు [ఉ] చప్పిడి వెంకటసుబ్బయు యిల్లు ఈ హద్దుల లోని యు 0-4? ట్లు కాళీస్థలములో 8 అంకణముల పెంకుటిల్లు వరండాతోసహా. డి. హోల్ క్రయం: రు 300-00. అమీనా క్రయం : రు 1000-00.

9) కందుకూరు తాలూకా, కాకుటూరు మజరా కొండాపురం గ్రామంలో నెం 128 పట్టా సర్వే నెం 579/1బి యు 0-85 ట్లు పూర్తి. డి. హోల్ క్రయం : రు 20-00. అమీనా క్రయం : రు 51-00

N. B : పై ఆస్తులలో 1 నుండి 8 అయిటములను 1 వ ప్రతివాది తన భాగమును గురించి 2 నుండి 5 ప్రతివాదుల పేరట తే 6-12-66 దిన వాముఖార్థముగా హక్కువిడుదల పత్రము వ్రాయించి యిచ్చియున్నాడు. ఏదైనప్పటికిని కోర్టువారితే పై నెం డిక్రీలో 1 వ ప్రతివాది తాలూకు పై ఆస్తులలో సమష్టిన 1/5 భాగము ఆస్తిపై ఛార్జి యివ్వబడియున్నది. సదరు డిక్రీ బట్టి పై ఆస్తులలో 1 వ ప్రతివాది తాలూకు సమష్టి 1/5 వ భాగం ఆస్తి డిక్రీ బాకీని రాబట్టుకొనుటకు యేలమునకు తేబడినది.

యం. కృష్ణమూర్తి,
డి. హోల్ తరఫు అడ్వొకేటు

నెల్లూరు 1 వ అడిషనల్
జిల్లా జడ్జి కోర్టులో
ఇ. పి. నెం. 20/1976
సబ్‌కోర్టు ఓ. ఎస్. 8/1972

నందిమండలం సుబ్బరాజు —వాది.
షేకు దస్తగిరి సాహెబ్ —ప్రతివాది

ఈ నంబరు ప్రతివాది తాలూకు యీ క్రింది షెడ్యూలు ఆస్తిని పై కోర్టువారి యెదుట తే 4-4-1977 దిన బహిరంగముగా యాలం వేయబడును.

— షెడ్యూలు —

నెల్లూరు రి. డి. జిల్లా, నెల్లూరు సబ్ రి. లో చేరిన నెల్లూరు తాలూకా, కొండాయపాలెం గ్రామంలోని-

3) టి. డి 1644 రు సర్వే నెం 44/1 45/1, 46, 47 రు యినాం మెట్ట- యు 4-05 ట్లు, యు 4-61 ట్లు, యు 21-30 సెంట్లు, యు 15-02 ట్లు-

కల్లు యు 44-93 సెంట్లలో ఉత్తర మధ్య భాగం యు 1-37 సెంట్లలో సమష్టిన యు 6-17 సెంట్లకు హద్దులు- [తూ] ప్రతివాది తాలూకు యీ నెంబరున యాలం జరిగిన భూమి [ ] కాల్వ [ప] చిరదవోలు రమణారెడ్డి భూమి [ఉ] కొండాయపాలెం పొలిమేర.

అమీనా క్రయం : రూ 170-00

4) రిటో సర్వే నెం. 14/1/6-బి-3 ఇనాం మెరక యు 28-25 ట్లు మధ్యలో చెరువు యు 8-00 ట్లలో సమష్టిన యు 0-50 సెంట్లు.

వాది క్రయం : రూ 200-00
అమీనా క్రయం : రూ 500-00

—ఎల్లా సుబ్రహ్మణ్యం
వాది అడ్వొకేటు.

జమీన్ రైతు చందా

సంవత్సరం చందా	రు. 25-00
6 మాసములకు	రు. 13-00
విడిప్రతి	రు. 00-50

దౌర్భాగ్య స్థితిలోవున్న పెదపుత్తేడు హైస్కూలు!

కోవూరు తాలూకా పెదపుత్తేడు జి. ప. హైస్కూలు దీనావస్థనుగూర్చి ఆ గ్రామస్థులు కొందరు క్రమం తప్పక వ్రాస్తున్నారు. దానిమీద మేము విచారించగా, వారు వ్రాసింది వాస్తవమని, ఆ హైస్కూలు పరిస్థితి తలవంపులుగా, హీనాతిహీనంగా వుందని తెలిసింది.

ఆ హైస్కూలు ప్రారంభించి పదిహేనేళ్ళయింది. ఐనా యింతవరకూ సొంత భవనం ఏర్పడలేదు. సొంత భవనం లేని స్కూలు కిల్లాలో [illegible] — అని మీరంటారు. కనీ ఈ హైస్కూలు [illegible] పాఠశాల [illegible] పంచాయితీ సర్పంచ్ శ్రీ తుంగా వెంకటరమణారెడ్డి ప్రయత్నంవల్ల గ్రామస్థుల చందాలు వేశారు. [illegible] 10 వేల రూపాయలు [illegible] గ్రామస్థుల [illegible] రామలింగాపురంలో — అంటే పెదపుత్తేడు 'అంటనగరం' — [illegible] అక్కడ [illegible] హైస్కూలు [illegible] పెద పుత్తేడులో [illegible].

స్కూలు చిన్నది [illegible] 170 మంది విద్యార్థులు [illegible] వున్నారు. [illegible]

[illegible] తెలుస్తుంది? సహజా! [illegible] అందులో స్కూలునడుస్తుంది. [illegible] గాలిలో, [illegible] ఎండలో [illegible] పిల్లకాయలు. [illegible]

జిల్లావార్తలు

[illegible] చదువుకొంటున్నారు విద్యార్థుల.

ఫర్నిచర్ లేదు; లైబ్రరీ లేదు; లాబొరేటరీ లేదు; ఆటస్థలం లేదు. ఎప్పుడో 10 వేల రూపాయలకు లాబొరేటరీ సామాన్లు తెప్పించారు. తెప్పించారే గాని ఎక్కడ పెట్టుకోవాలి? [illegible] ఆ పెట్టెలు [illegible]. వాటిలో సామాను ఏమైందో, ఎట్లావుందో — భగవంతుడికెరుక?

కోవూరు తాలూకాలోకూడా యింతటి దౌర్భాగ్యపు పాఠశాల వుందంటే ఆశ్చర్యం, విచారం కల్గుతాయి.

ఎన్నికలు ఆ. మా. సొ.

[illegible] శ్రీ [illegible] అధ్యక్షులుగాను, కోశాధికారిగా శ్రీ [illegible] ఎన్నికయ్యారు.

ఆత్మకూరు జనతాయూత్

'జనతాయూత్' దేశంలో [illegible] ఆత్మకూరులో [illegible] ఆత్మకూరు జనతాయూత్ శ్రీ సి. [illegible] ఎన్నికయ్యారట.

వెంకటాచలం టీచర్ల లబోదిబో!

వెంకటాచలం సమితి ఉపాధ్యాయు [illegible] జీతాలు చెల్లిస్తారట. [illegible] స్టేట్ బ్యాంకు [illegible] 11 గంటలకు [illegible] 2గంటలవుతుంది. [illegible] బెక్ డ్యూటీ [illegible] రు 2-75 [illegible] బి. ఎ. [illegible]

[illegible] వెంకటాచలం మహాజనులు [illegible] 50 మంది [illegible] బి. ఎ. [illegible] రు 2-75 [illegible] న్యాయమైనదేనా?

పేదూరి కోరిక

నెల్లూరు తాలూకా పేదూరు గ్రామవాసి శ్రీ [illegible] సింహారెడ్డి [illegible] కాలువ [illegible]

— [illegible] 5 వ [illegible]

జనవాణి

(3వ పేజీ కొరవ)

[illegible] ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం [illegible] కాకినాడ, శ్రీకాకుళం, [illegible] పి. జి. కేంద్రాలు- వారు [illegible] ఎస్. ఏ. [illegible] ఏమైనా [illegible] అన్యాయమే!

ముత్తుకూరు — కె. సుబ్రహ్మణ్యం

పంచాంగం

చైత్రమాసమ్

మార్చి 20 తేదీ మొదలు ఏప్రిల్ 18 తేదీ వరకు చైత్రమాసము.

కాలమానము

[illegible]

నిర్దుష్ట ముహూర్తం

పింగళ చైత్రశుద్ధ దశమి బుధవారం, పుష్యమీ నక్షత్రం 30-3-1977 తేదీ ఉదయం 8-40 గం॥లు మొదలు 10-41 గం॥ వరకు వృషభ లగ్నము, వివాహ [illegible] మహూర్తం.

శ్రీరామ నవమి

29-3-77 తేదీ లోకకళ్యాణ శ్రీరాము జననం.

మార్చి తిధులు

26 శని	షష్టి	ఉ. 9-31 గం.ని.
27 ఆది	సప్తమి	ఉ. 11-22
28 సోమ	అష్టమి	మ. 12-55
29 మంగళ	నవమి	మ. 1-58
30 బుధ	దశమి	మ. 2-35
31 గురు	ఏకాదశి	మ. 2-36

ఏప్రిల్ తిథి

1 శుక్ర	ద్వాదశి	మ. 2-18

— నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి

జనతా ఎంటర్ ప్రైజెస్

ఎస్టేట్ బ్రోకర్సు

మీ పనులు సులభసాధ్యమగుటకు

1) ఈ క్రిందివానిని అమ్మువారు, కొనువారు మాతో సంప్రదించండి.
ఇళ్ళు, ఇళ్ళ స్థలములు, భూములు, కారులు, మోటారు సైకిళ్ళు స్కూటర్లు, బస్సులు, లారీలు మొదలగునవి.

2) పై వానిపై తనఖామీదగాని H. P. మీదగాని లేక ఇతర జామీనుమీదగాని అప్పు యిచ్చువారు, అప్పు కోరువారు మాతో సంప్రదించండి.

3) కాపుర నిమిత్తంగాని, వ్యాపార నిమిత్తంగాని ఇళ్ళు, రూములు, బాడుగలకు, యిచ్చువారు, పొందువారు మాతో సంప్రదించండి.

రిజిస్ట్రేషన ఫీజు

రూ. 1 నుండి రూ. 10,000 లు విలువ లోపు	—	రూ. 5-00
రూ. 10,000 నుండి రూ. 25,000 లు విలువలోపు	—	రూ. 10-00
రూ. 25,000 లకు పైన	—	రూ. 15-00

స్కీమ్ము ప్రమోటర్స్

★ మేము నిర్వహించు మోటారుసైకిలు, టెలివిజన్ సంయుక్త స్కీముల ప్రతినెల కొత్త సభ్యులు చేర్చుకొనబడును. [illegible]

★ నెలకు రూ 100 లు లేక రూ 50 లు 50 నెలలు 50 లక్కీ డ్రాలు.

★ స్కీము మొదలుపెట్టిన ఒకనెల తరువాత చేరువారికి స్కీము మొత్తము రూ 4 900 (100 రూ వాయిదా చెల్లించువారికి) లేక రూ. 2450 లు (50 రూ వాయిదా చెల్లించువారికి) లక్కీడ్రాలు 49 వుండును.

★ రెండవనెల లేక తరువాత చేరువారికి పై విధముగా తగ్గును.

గమనిక : ఒక రూపాయి వడ్డీతో అప్పులు పొందవచ్చును. పైగా వడ్డీ నపుడు స్కీములోని తరువాత చందాలు, తీసుకున్న అప్పు కట్టనవసరములేదు.

— పూర్తి వివరాలకు —

జనతా ఎంటర్ ప్రైజెస్

నెం. 12, శ్రీ జలగం వెంగళరావు బిల్డింగ్స్ — నెల్లూరు — ఫోన్ 1888.

Edited, Printed & Published by N. Sree Ramamurthy at The Zamin Ryot Press, 170, Thipparajuvari Street, Nellore (A. P.)